

WILHELM
HAUFF

Cel întrebat a tras de trei ori din pipă, mai solemn decât înainte, a întins-o apoi slugii sale și a răspuns cu o răcaală de gheață :

— Sint Alfred Franz van der Swelder, căpitanul vasului «Carmilhan» din Amsterdam. În drum spre casă, venind de la Batavia, vasul s-a scufundat împreună cu toți oamenii de pe el. Nenorocirea s-a întâmplat aici, în apropierea acestui țărâm stîncos. Iată-i pe ofițeri, iată-i pe călători și iată-i și pe destoinicii mei marinari. S-au scufundat toți, odată cu mine. De ce ne-ai chemat din lăcașul nostru din fundul mării ? De ce ne-ai tulburat liniștea ?

— Aș vrea să știu unde se află comorile de pe «Carmilhan».

— În fundul mării.

— Unde ?

— În grota din Steenfol.

— Cum pot să ajung la ele ?

— Pentru o scrumbie, o gîscă se scufundă în viltoare. Oare comorile de pe «Carmilhan» nu merită atîta osteneală ?

— Care va fi partea mea ?

— Mai mult decât ai nevoie pentru un trai îndestulat. Omulețul cu haine galbene a rînit și toată adunarea a izbucnit în hohote de rîs.

— Ai terminat ? a întrebat căpitanul.

— Am terminat. Rămii cu bine !

— Rămii cu bine, pînă ne vom revedea ! a răspuns olandezul și s-a pregătit să plece.

Muzicanții s-au așezat din nou în fruntea alaiului și s-au îndepărtat toți în aceeași rînduială în care veniseră și cu același cîntec solemn care se auzea tot mai încet, pînă s-a pierdut cu totul în vuietul valurilor ce se izbeau de stînci. Wilm și-a încordat puterile ca să-și desfacă legăturile și în cele din urmă a izbutit să scoată o mîna, și-a desfăcut frînghiile cu care era legat, apoi a ieșit din pielea vacii. A pornit în fugă spre căsuța sa, fără să se mai uite înapoi, și acolo l-a găsit pe bietul Kaspar Strumpf întins nemișcat pe jos, fără cunoștință. Cînd, după mari strădanii, l-a readus în simțiri, bunul pescar și-a întim-

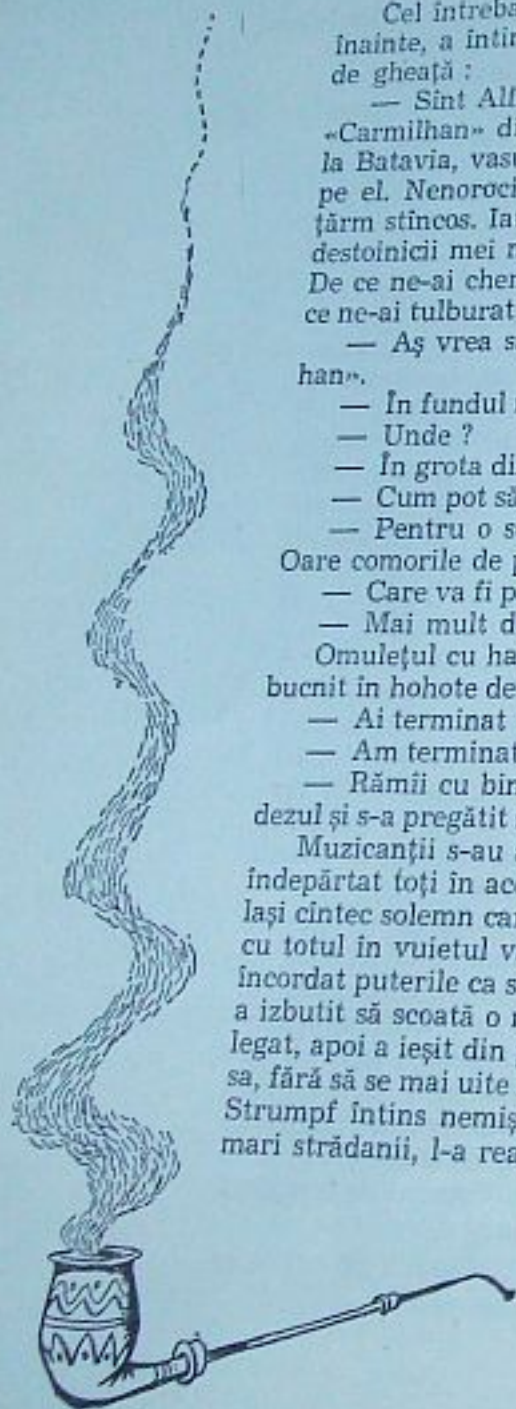
pinat vechiul prieten, pe care-l crezuse pierdut, cu lacrimi de bucurie. Raza de speranță care se întrezărise s-a stins însă repede. Falke își pusese în gînd să pornească din nou la înfăptuirea nesăbuitelor sale dorințe.

— Mai bine în iad decât să mai trăiesc în calicia asta, între acești patru pereți goi ! Dacă vrei, vino cu mine, dacă nu, eu tot mă duc.

Rostind aceste vorbe, Wilm a apucat o făclie, a luat un amnar și o funie și a plecat grăbit. Kaspar a rupt-o la fugă după el, cit îl țineau picioarele, și l-a ajuns chiar pe stîncă unde se adăpostiseră mai înainte de furtună. Wilm tocmai se lega cu funia și se pregătea să coboare în grota neagră, de unde se auzea un vuiet surd. Orice stăruință a fost zadarnică : omul se înverșunase într-atît, că nu puteai să-l îndupleci pentru nimic în lume. Kaspar a vrut să coboare și el, dar Falke i-a poruncit să rămînă sus, ca să țină funia.

Cu niște efortări uriașe, pe care le face numai omul care are un curaj fără seamăn, și cu o putere nemaivăzută, pe care o dă numai lăcomia oarbă, Falke a coborît în grotă și s-a oprit în cele din urmă lingă o stîncă sub care se involburau, vîind fără astîmpăr, horbotele negre, cu spumă albă, ale talazurilor. Falke și-a atîntit spre apă privirile lacome, pînă a descoperit în sfîrșit ceva ce scîlpea la picioarele lui. A pus jos făclia și s-a repezit să ridice ceea ce descoperise. Atîrna foarte greu : era un sipet plin cu galbeni. I-a strigat tovarășului său vestea cea bună, dar n-a ascultat de rugămintile fierbinți ale acestuia. Kaspar îl implora să se mulțumească cu atît și să se întoarcă sus. Dar Falke era de părere că acesta era doar primul rod al îndelungatelor sale străduințe. A coborît a doua oară și din mare s-au auzit deodată niște hohote de rîs, iar Wilm Falke n-a mai apărut sus niciodată.

Kaspar s-a întors singur acasă. Din ziua aceea a devenit alt om. Mîntea și sufletul i se zdruncinaseră. Fiindcă era un om simțitor, zbuciumul prin care trecuse îi luase mințile. De atunci a lăsat totul în paragină. Umbla zile și nopți în neștire, cu ochii pierduți în gol, și tuturor le era milă de el, dar îl ocoleau.

Un pescar spunea că l-a zărit pe Wilm Falke pe țarm, într-o noapte furtunoasă, printre marinarii vasului «Carmilhan», în noaptea când a dispărut și Kaspar Strumpf.

Oamenii l-au căutat pretutindeni, dar nu i-au dat de urmă. Se zvonea însă că era văzut adesea, alături de Falke, printre marinarii vasului vrăjit, care de atunci a apărut mereu lângă grotă din Steenfol.

— Miezul nopții a trecut de mult, zise studentul, când giuvaergiul și-a sfârșit povestea. Se pare că nu mai e nici o primejdie. Mă toropește somnul. Vă sfătuiesc și pe dumneavoastră să vă culcați. Acum puteți să dormiți fără grijă.

— Pină la două nu mă încumet să mă culc, răspunse vânătorul. Se spune că între unsprezece și două e vremea hoților.

— Și eu cred, adăugă făurarul, că dacă ne-au pus gînd rău, cel mai prielnic timp pentru ei e după miezul nopții. Ar fi bine ca domnul student să-și spună povestea mai departe, că tot n-a terminat-o.

— Nu mă dau înapoi, răspunse acesta, cu toate că vecinul nostru, domnul vânător, n-a auzit începutul.

— Am să mi-l închipui, fiți pe pace, îl liniștește vânătorul.

— Ei atunci... începu studentul, dar îl întrerupse hămăitul unui cîine.

Tuturora li se opri răsufarea. Ascultau. În clipa aceea unul dintre slujitori ieși în goana mare din camera contesei strigînd că o ceată de vreo zece-doisprezece bărbați înarmați se îndrepta spre han.

Vinătorul puse mîna pe pușcă, studentul își scoase pistolul, calfele își luară niște bîte, iar cărașul scoase din buzunar un cuțit lung. Toți rămaseră apoi încremeniți, uitîndu-se unul la altul, nehotărîți.

— Să ne apropiem de scară, ca să doborîm cel puțin doi-trei mișei, înainte ca ei să se năpustească toți deodată asupra noastră, strigă studentul, dîndu-i faurului al doilea pistol ce-l avea la el și spunîndu-i că au să tragă amîndoi, pe rînd.

Se așezară toți aproape de trepte : studentul, în capul scării, lângă vânător, faurul cel curajos, aplecat peste balustradă, cu pistolul îndreptat spre treptele din mijloc ; în spatele lor, giuvaergiul și cărașul, gata să dea piept cu oricine, dacă s-ar fi ajuns la o luptă corp la corp. După cîteva clipe de tăcere s-a

auzit poarta și parcă și niște glasuri care vorbeau în șoaptă.

Apoi s-au deslușit pași apropiindu-se de scară. Trei bărbați voiră să urce scara. Se pare însă că nu se așteptau la primirea care li se făcu în clipa când au pășit pe prima treaptă.

Vinătorul strigă deodată cu glas tunător :

— Stați ! Încă un pas și s-a terminat cu voi ! Pregătiți-vă

armele, prieteni, și ochiți în plin !

Cei trei țilhari se retraseră în grabă, speriați, și se duseră să se sfătuiască cu ceilalți. După cîtva timp, unul dintre ei se întoarse :

— Preacinstiții mei domni, zise el, vă puneți viața în primejdie fără rost, în chip necugetat, fiindcă sîntem mulți și o să vă ucidem pină la unul. Dați-vă înapoi ! N-avem nimic cu voi și nu vrem să vă luăm nici măcar o lăscăie.

— Atunci ce vreți ? strigă studentul. Niciodată n-o să ne încredem în niște țilhari ca voi ! Dacă vreți să ne jefuiți, poftim, veniți, dar celui dinții care îndrăznește să urce treptele îi ard una la scăfirie, că n-o să se mai scoale de jos !

— Vrem să stăm de vorbă cu doamna ! Să vină jos de bună voie, răspunse țilharul. N-o să i se întîmple nimic. O s-o ducem într-un loc sigur și liniștit, iar slujitorii ei călări au

să-l vestească pe conte că prețul răscumpărării soției sale este de douăzeci de mii de guldeni.

— Nu ne învoin la așa ceva, răspunse vinătorul, scriind din dinți de furie și ridicând cocoșul armei. Dacă n-o ștergi înaintea de a număra până la trei, să știi că trag! Unu, doi...

— Stai! tună tilharul. Nu trage într-un om fără apărare, care vine ca sol! Nu fi fără minte! Ce mare ispravă ai face dacă m-ai împușca? Cei douăzeci de tovarăși ai mei au să mă răzbune. De ce vrei să umplem coridorul cu morți sau cu răniți? Ce i-ar folosi contesei voastre? Dacă vine de bună voie, crede-mă că i se va da toată cinstirea cuvenită. Am să număr eu până la trei, și dacă nu iei degetul de pe trăgaci, să știi că ea o să tragă ponoasele pentru tot ceea ce se va întâmpla. Unu, doi, trei!

— Cu cîinii ăștia nu-i de glumit, șopti vinătorul, făcînd pe voia tilharului. Martor mi-e Dumnezeu că de viață nu-mi pasă, dar dacă ucid pe vreunul dintre ei, ar suferi doamna contesă. Să-i cer și ei sfatul. Să ridicăm, urmă el, steagul alb pentru o jumătate de ceas. Trebuie s-o pregătim pe doamna contesă, căci dacă ar afla pe neașteptate ce primejdie o pîn-dește, s-ar putea să moară de spaimă.

— Fie! răspunse tilharul și porunci ca jos, la picioarele scării, să stea de pază șase oameni.

Nefericiții călători intrară buimaci, în frunte cu vinătorul, în camera contesei. Odaia aceasta se afla foarte aproape de scară și contesa auzise totul. Palidă, tremurînd ca varga, se hotărîse să se supună soartei.

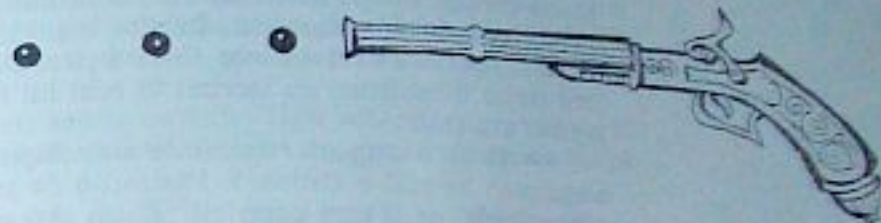
— De ce să primejduiesc fără rost viața atîtor oameni cumsecade? spuse ea. Cum să vă cer să mă apărați, cînd nici nu mă cunoașteți măcar? Nu văd nici o scăpare, trebuie să-i urmez pe nemernicii aceștia.

Nenorocirea care o lovise pe contesă și curajul ei îi mișcară pe toți. Vinătorul jură cu lacrimi în ochi că n-o să poată îndura o astfel de rușine, iar studentul se plînsese că era prea înalt — măsura șase picioare.

— Dacă aș fi mai scund numai cu o jumătate de cap, strigă el, și n-aș avea barbă, aș ști ce am de făcut. M-aș îmbrăca cu rochia doamnei contese și ticăloșii ar băga de seamă prea tirziu că i-am înșelat.

Și Felix părea adînc tulburat de nefericirea curajoasei

doamne. Purtarea ei îl mișcase, amintindu-i de mama lui, plecată din viață în floarea vîrstei, de parcă ea s-ar fi aflat acum în groaznică situație a contesei. Se simțea plin de curaj și era gata să-și dea viața pentru ea. Auzind însă cuvintele studentului, în mintea lui licări un gînd îndrăzneț. Nu-l încerca nici un pic teama, se gîndea numai cum să scape viața acestei fetei.

— Dacă-i vorba numai de atît, zise el sfîșos, înroșindu-se, dacă-i nevoie numai de un trup zvelt, de un obraz spinatic și de o inimă curajoasă ca s-o salveze pe doamna contesă, nu sînt nici eu de lepădat. Pentru Dumnezeu, îmbrăcați hainele mele, așezați-vă pălăria mea pe frumosul dumneavoastră păr, luați desaga mea în spinare și porniți la drum, travestită în Felix giuvaergiu!

Cei de față rămaseră uimiți de curajul tinărului, iar vinătorul îl strînse în brațe, plin de bucurie.

— Dragul meu! strigă el. Ești gata să faci ceea ce spui? Vrei să te îmbraci cu rochia stăpînei mele și s-o salvezi? Dumnezeu ți-a dat gîndul acesta! Dar n-am să te las singur. Rămîn și eu. Vei avea în mine cel mai bun prieten. Atîta timp cît voi trăi, nu voi îngădui să ți se facă nici cel mai mic rău.

— Jur să rămîn și eu cu dumneata! strigă studentul.

Contesa primi numai după multe stăruințe oferta lui Felix. Nu se putea obișnui cu gîndul că un om străin se jertfea pentru ea. Era sigură că atunci cînd tilharii vor descoperi înșelătoria, se vor răzbuna crunt. În cele din urmă, însă, se lăsă înduplecată de rugămintile tinărului. Știa că, dacă va scăpa cu bine, va face tot ce-i va sta în putință ca să-l scoată pe salvatorul ei din mina tilharilor. Vinătorul și ceilalți călă-

tori îl însoțiră pe Felix în odaia studentului, unde acesta se îmbracă în grabă cu veșmintele contesei. Vinătorul îi prinse la timp câteva bucle false de-ale jupinesei, iar pe cap o pălărie de femeie, după care toți îl asigurară că era de nerecunoscut. Chiar faurul jura că, dacă l-ar întâlni pe stradă, și-ar scoate pălăria înaintea lui, fără a bănui că-l salută pe curajosul său tovarăș.

Între timp, contesa, ajutată de jupineasă, scoase din desaga tinărului giuvaergiu haine de-ale acestuia și se îmbracă cu ele. Cu pălăria trasă pe ochi, cu toiagul de drumeț în mână și cu desaga în spinare, mai ușoară acum, în asemenea veșminte era de nerecunoscut. În alte împrejurări, călătorii ar fi ris cu poftă de travestirea aceasta plină de haz. Apoi, călăta cea nouă îi mulțumi cu lacrimi în ochi lui Felix și îi făgădui ajutor grabnic.

— Doar o singură rugămintă am, răspunse Felix. În desaga mea se află o cutioară. Păstrați-o cu grijă, fiindcă dacă s-ar pierde, aș fi tare nefericit. E un dar pentru aceea care m-a crescut și...

— Gottfried, vinătorul, știe unde se află castelul meu, răspunse ea. N-ai nici o grijă, o să-ți fie dată neatinsă înapoi, căci nădăjduiesc, tinere cu suflet nobil, că o să vii la noi, ca să primești mulțumirile soțului meu și ale mele.

Până să apuce Felix să răspundă, de pe scară se auziră glasurile aspre ale tilharilor, care vesteau că timpul de gândire trecuse și că totul era gata pentru plecarea contesei. Vinătorul coborî și le spuse că nu-și poate părăsi stăpîna, că mai bine merge și el oriunde cu ea, decît să se întoarcă la stăpînul lui fără dînsa. Studentul ținea și el morțiș s-o însoțească pe contesă. Tilharii se sfătuiră între ei și în cele din urmă încuviințară să-i ia și pe dînsii. Vinătorul a trebuit însă să-și predea numaidecît armele. Apoi tilharii le spuseră celorlalți să-și păstreze cumpătul și să aștepte în liniște plecarea contesei.

Felix își acoperi fața cu vâlul pălăriei și se așeză într-un colț, cu fruntea sprijinită în palmă, așteptînd tilharii cu aerul unei ființe îndurerate. Călătorii se retraseră în cealaltă încăpere, dar se așezară în așa fel, încît să vadă ce se petrece dincolo. Vinătorul părea trist, însă urmărirea din colțul său, cu luare-aminte, tot ce se întimpla. După câteva clipe, ușa se deschise și apărură un bărbat chipeș, bine legat, cam de vreo treizeci și șase de ani. Purta un soi de veșminte ostășești și o deco-

rație pe piept. La briu avea o sabie lungă, iar în mînă ținea o pălărie împodobită cu pene scumpe. Doi dintre oamenii lui rămaseră de pază la ușă.

Bărbatul cel chipeș se îndreptă, cu o plecăciune adîncă, spre Felix, puțin stîmjenit că avea de-a face cu o doamnă atît de nobilă. Se bilbi la început, dar pînă la urmă izbuti să lege câteva cuvinte.

— Doamnă, zise el, oamenii trec uneori prin clipe grele, cînd e nevoie să dai dovadă de multă răbdare, și acum dumneavoastră treceți prin astfel de clipe. Să nu vă temeți, vă vom da cinstirea cuvenită unei doamne atît de nobile. Ne vom îngriji de tot ce vă trebuie și n-o să aveți a vă plînge de nimic, în afară poate doar de spaima prin care ați trecut în seara aceasta.

După ce rosti aceste cuvinte, tăcu așteptînd un răspuns. Dar Felix nu scotea o vorbă. Atunci căpetenia tilharilor vorbi mai departe:

— Să nu credeți că sînt un tilhar de rînd, un ucigaș. Sînt un om nefericit, silit de împrejurări potrivnice să duc viața asta. Ne-am hotărît să plecăm pentru totdeauna de pe aceste meleaguri, dar avem nevoie de bani de drum. Ne-ar fi fost ușor să jefuim cîțiva neguțători sau o diligență, dar am fi nenorocit poate pentru toată viața o mulțime de oameni. Domnul conte, soțul dumneavoastră, a moștenit acum șase săptămîni cinci sute de mii de taleri. Din belșugul domniilor voastre nu vă cerem decît douăzeci de mii de guldeni. Atît și nimic mai mult. De aceea vă rog să aveți bunăvoința să-i scrieți de îndată o scrisoare nepecetluită soțului dumneavoastră, în care să-l înștiințați că o să vi se dea drumul în schimbul acestei sume. Ar fi bine să fie trimisă cît mai grabnic, căci altfel, să nu mi-o luați în nume de rău, am fi siliți să ne purtăm mai aspru cu dumneavoastră. Nu vom primi banii decît dacă vor fi aduși aici de un singur om și în cea mai mare taină.

Toți oaspeții hanului ascultau cu cea mai mare luare-aminte vorbele acestea. Contesei însă, poate mai mult decît celorlalți, i se strînse inima de frică. Se temea ca generosul tinăr, care se jertfise pentru ea, să nu se dea de gol! Avea de gînd să-l răscumpere cu o mare sumă de bani, dar era hotărîtă să nu-i urmeze pe tilhari pentru nimic în lume. În buzurarul surtucului tinărului giuvaergiu găsisese un cuțit. Îi

strîngea plăsele în pumn, hotărîtă mai curînd să se omorî decît să îndure rușinea aceea.

Nici Felix nu era mai puțin speriat. E drept că se mîngîia la gîndul că, ajutînd o femeie lipsită de apărare într-o luptă, dar se temea să nu-l trădeze glasul sau vreo mișcare nepotrivită. Cînd îl auzi pe tilhar vorbind despre scrisoarea pe care trebuia s-o trimită, teama îi spori și mai mult.

Cum s-o scrie? Ce titlu să-i dea contelui? Ce cuvinte să folosească, fără să se dea de gol?

Dar spaima îi fu de nedescris cînd căpetenia tilharilor îi puse în față o hîrtie și o pană, rugîndu-l să-și ridice vălul și să scrie.

Felix nu-și dădea seama cît de bine îl prindeau veșmintele cu care se îmbrăcase. Dacă ar fi știut, nu s-ar mai fi temut că putea fi descoperit. Vînd-nevrînd, trebui să-și ridice vălul, iar tilharul în veșmînt de ostaș, mișcat de frumusețea doamnei și de trăsăturile ei dirze, cam bărbătești, o privi cu și mai mult respect. Lucrul acesta nu-i scăpă agerului ochi al glăvașului; încredințat că va trece cu bine prin aceste clipe primejdioase, luă pană și scrisese așa-zisului său soț, într-o formă pe care o citise cîndva într-o carte veche:

Stăpînul și soțul meu!

Eu, nefericita voastră soție, am căzut în toiul nopții, în timpul călătoriei mele, în mîna unor oameni care nu știu ce au de gînd cu mine. Mă opresc la ei pînă cînd dumneavoastră, conte, veți binevoi să trimiteți suma de douăzeci de mii de guldeni.

Vi se atrage luarea-aminte să nu vă plîngeți stăpînirii, să nu-i cereți nici un fel de ajutor și să trimiteți banii printr-un singur om la hanul din Spessart. Dacă nu veți îndeplini întocmai cererea aceasta, voi rămîne într-o lungă și cumplită robie. Vă rog cu lacrimi în ochi să trimiteți grabnic ajutor.

A dumneavoastră nefericită soție.

Întinse apoi acea neobișnuită scrisoare căpeteniei tilharilor, care o citi și încuviință:

— Ce porunciți? întrebă el. Să vă însoțească jupineasa, sau vîntorul? Pe unul dintre ei trebuie să-l trimit cu răvașul la soțul domniei-voastre.

— Mă vor însoți vîntorul și domnul acesta, răspunse Felix.

— Bine, încuviință tilharul, îndreptîndu-se spre ușă și chemînd jupineasa. Spuneți-i acestei femei ce are de făcut.

Jupineasa apărură tremurînd. Felix pări la gîndul că s-ar putea da în vileag. Vorbi totuși cu un curaj de necrezut:

— N-am altă poruncă decît să-l rogi pe conte să mă scoată cît mai repede din nenorocirea aceasta.

— Și, adăugă căpetenia tilharilor, cereți domnului conte, cu mare stăruință, să fie tăcut ca mormîntul și să nu pornească împotriva noastră, pînă cînd soția sa nu va fi din nou lingă

dinsul. Iscoadele noastre ne-ar înștiința foarte repede atunci nu am mai răspunde de nimic.

Cu dinții clătănind, jupineasa făgădui că va face tot ce-i era în putință să pregătească numai o legătură cu câteva veșminte și albituri pentru doamna contesă. Mult nu putea lua, căci nu se puteau împovăra cu greutatea rilor se inclină iar în fața contesei și o pofti să-l urmeze. Vinătorul și studentul se pregătiră și ei de plecare. Vinătorul și studentul se pregătiră și ei de plecare. Vinătorul și studentul se pregătiră și ei de plecare. Vinătorul și studentul se pregătiră și ei de plecare.

Cali așteptau în fața hanului din pădure. Unul îi fu doi vinătorului, altul, un animal mărunț, frumos, cu o sa femelului.

Căpetenia tilharilor îl ajută pe tânărul giuvaergiu să încalce, strânse bine chingile calului, și încălecă și el pe fugă. Căpetenia tilharilor și de unul dintre oamenii lui. Vinătorul și studentul erau supravegheați în același fel. După ce încălecă și ceilalți tilhari, căpetenia lor scoase un șuierat ascuțit și toată ceata se mistui în desigurul pădurii.

După spaima pe care o trăseseră, oaspeții adunați în odaia din capul scării și-au venit încet-încet în fire. Ca toți oamenii scăpați de o mare nenorocire sau de o primejdie neașteptată, poate că ar fi fost cuprinși și ei de o veselie fără seamăn, dacă n-ar fi fost îngrijorați de soarta celor trei tovarăși alor, luați pe sus, cu de-a sila, în fața ochilor lor. Așa, nu mai mișcată, plină de recunoștință pentru omul acesta, pe care nu-l văzuse în viața ei și căruia nu-i făcuse nici cel mai mic

bine. Numai gândul că tânărul nu era singur îi mai liniștea pe toți. În clipe grele, curajosul vinător și istețul student aveau să fie lângă el, să-l îmbărbăteze. Și poate că vinătorul, care era atât de iscusit, avea să nască oarecească pină la urmă vreun mijloc de scăpare. Se sfătuiră ce să facă mai departe și, deodată, rece contesa nu se legase prin nici un jurământ față de tilhari, hotărî să se întoarcă neîntârziat la soțul ei, pentru ca acesta să ia toate măsurile spre a descoperi ascunzișul unde fuseseră duși prizonierii și a-i scăpa. Căraușul făgădui să se ducă la Aschaffenburg și să ceară cîrmuirii să-i prindă pe tilhari, iar faurul spuse că-și va continua călătoria.

Restul nopții se scurse în liniște. Peste hanul din pădure, unde se petrecuseră întâmplări atât de zbuciumate, se așternu o tăcere de mormint. A doua zi de dimineață, slujitorii contesei coborîră spre a face pregătirile de drum, dar se întoarseră grabnic cu vestea că hangița și rîndașii ei se aflau într-o stare jalnică. Toți erau legați cobză și strigau după ajutor.

Călătorii se priviră foarte mirați.
— Cum? strigă faurul. E cu puțință oare ca oamenii aceștia să nu fie vinovați? Să-i fi nedreptățit oare, crezîndu-i înțeleși cu tilharii?

— M-aș prinde pe capul meu, răspunse căraușul, că am avut totuși dreptate. Vor doar să ne păcălească, să nu descoperim cîrdășia. Vă aduceți aminte de mutrele ciudate pe care le-am întîlnit în han? Vă amintiți de dulăul dresat care mi-a atînat calea pe trepte și nu m-a lăsat să trec? Dar că hangița și rîndașul s-au ivit pe neașteptate și m-au întrebant, îngîrîți, ce caut, vă mai amintiți? Totuși, lucrurile s-au sfîrșit cu bine, spre norocul nostru și mai ales al doamnei contese. Dacă nu ni s-ar fi părut ciudate toate acestea, dacă purtarea hangiței nu ne-ar fi pus pe gînduri, nu ne-am fi unit și n-am fi rămas treji. Tilharii ar fi năvălit în timpul somnului asupra noastră, sau cel puțin ar fi pus străji la uși, și n-am mai fi putut folosi șiretlicul cu ajutorul cutezătorului tînăr.

Deoarece toți erau de părerea căraușului, se hotărîră să o dea pe hangiță și pe slugile ei pe mina oamenilor cîrmuirii. Pentru ca aceștia însă să nu bănuiască deocamdată ceva, slujitorii contesei și căraușul coborîră în sala de mese a hanului și îi dezlegară pe tînătorii tilharilor, prefăcîndu-se că-i compătimește. Iar hangița, ca să-i îmbuneze, le ceru o plată foarte mică și-i pofti să mai treacă pe la hanul ei cit de curînd.

Cărașul plăti, își luă rămas bun de la tovarășii lui și la vâzu de drum. Apoi plecă și cele două calfe. Orici de ușoară era desaga giuvaergiului, pentru spinarea fierului doamna era totuși grea. Dar și mai grea îi era inima, fiindcă mina zicind gîngășului flăcău pe care-l avea în față :

— Ei, dar tare tinerel ai pornit în lume ! Pesemne că ești o poamă bună ! Te-o fi izgonit meșterul ! Ei, dar treaba ta ! Ce mă privește pe mine ? La întoarcere, te rog să-mi faci cîntec să mai dai pe aici ! Drum bun !

Contesa se temea grozav să n-o trădeze vocea ei catifelată, așa că nu îndrăznea să scoată nici un cuvînt. Dîndu-și seama lută pe hangită și porni spre pădure, îngînînd un cîntec vesel.

— În sfîrșit, acum sînt în siguranță ! strigă contesa, după ce se îndepărtară. Tot timpul m-am temut să nu mă recunoască femeia aceea și slugile ei să nu pună mina pe mine. Vă sînt foarte recunoscătoare tuturor ! Te aștept la castelul mitale de drum.

Faurul îi făgădui că va trece neapărat pe la castel. Vorpieră, îi ajunse din urmă caleașca contesei. Doamna deschise torul ei, și caleașca porni.

În timpul acesta tilharii și prinșii lor ajunseră la locul de popas al bandei. Porniră în goană prin pădure, pe poteci neumbrate. Călăreau tăcuți, fără să schimbe un cuvînt cu prinșii. Erau zgîrciți la vorbă și între ei, căci abia scoteau din cînd în cînd cîte o șoaptă, atunci cînd trebuiau s-o ia pe alt drum.

În sfîrșit se opriră la gura unei ripe și descălecară. Căpetenia tilharilor îi ajută giuvaergiului să coboare de pe cal, cerîndu-i iertare că fuseseră nevoiți să călărească atît de repede și întrebîndu-l dacă doamna contesă nu obosise prea tare.

Felix îi răspunse cît se poate de drăgălaș că voia să se odihnească, iar căpetenia tilharilor îi dădu brațul ca să-l conducă spre ascunzișul lor. O luară pe un povirniș prăpăstios, de-a lungul unei poteci atît de înguste și de repezi, încît tilharul trebui să se sprijine de cîteva ori pe contesă, ca să nu cadă în prăpastie. În sfîrșit, ajunseră. La lumina palidă a răsăritului Felix văzu o văgăună îngustă — să tot fi avut vreo sută

de pași — scobită într-o stîncă, ale cărei margini se înălțau asemenea unei căldări. Acolo se aflau vreo șapte-opt bordeie întocmite din scinduri și birne. Cîteva femei rufoase se uitau curioase la ei din pragul bordeielor. Doisprezece dulăi, înconjurati de o sumedenie de căței, se repeziră la noii veniți, urînd și schelălăind. Căpetenia tilharilor o conduse pe așa-zisa contesă în cea mai bună din aceste colibe, spunîndu-i că e rezervată anume pentru ea. Felix îl rugă pe tilhar să îngăduie ca vinătorul și studentul să-i țină companie, ceea ce acesta încuviință.

În bordei se aflau piei de căprioară și rogojină, dar nici un

scaun. În locuința aceasta, rînduită pasămite pentru pretențiile unei contese, se mai găseau cîteva urcioare și blide din lemn, o pușcă veche de vîntătoare, iar într-un colț, ceva ce nu se putea numi pat — un culcuș întocmit din cîteva scinduri și acoperit cu niște velințe de lînă. Abia după ce rămaseră singuri în acea încăpere sărăcăcioasă, cei trei prinși își dădură seama în ce situație neplăcută se aflau. Felix nu se căia nici o clipă că se purtase atît de nobil, dar teama de ceea ce se va întîmpla cînd va fi descoperit îl făcu să izbucnească în vaiete. Atunci, vinătorul se apropie repede de el, șoptindu-i :

— Pentru numele lui Dumnezeu, taci, dragul meu ! Crezi că nu sîntem supravegheați ?

— Orice cuvînt, orice intonație a glasului tău ar putea să trezească bănuiele, adăugă studentul.

Vrînd-nevrînd, Felix își înăbuși plîsul.

— Vă rog să mă credeți, domnule vinător, zise el, că nu plîng fiindcă mi-ar fi teamă de tilhari sau pentru că m-ar speria bordeiul ăsta nenorocit, ci din altă pricină. Dacă doamna contesă ar uita ce i-am spus în grabă, n-aș mai fi decît un hoț de rînd, un om nenorocit pe toată viața.

— Dar de ce te temi ? îl întrebă vinătorul, mirat de purtarea tinărului, care se dovedise pînă atunci atît de curajos și de dîrz.

— Ascultați-mă și-o să-mi dați dreptate, răspunse Felix. Tatăl meu a fost un giuvaergiu iscusit în orașul Nürnberg, iar mama mea a fost pe vremuri jupîneasă la o doamnă contesă. Cînd s-a măritat cu tatăl meu, doamna contesă la care slujise mama i-a dat o zestre frumoasă și după aceea a avut tot timpul grijă de părinții mei. Cînd m-am născut eu, m-a botezat și mi-a dat o mulțime de daruri. Mama și tatăl meu au murit unul după altul, răpuși de o molimă, iar eu am rămas orfan, fără nici un ajutor. Aș fi fost silit să intru într-un orfelinat, dacă nașa mea, auzind de nenorocirea care mă lovide, nu mi-ar fi purtat de grijă și nu m-ar fi ajutat să învăț carte. Cînd m-am făcut mai mare, m-a întrebat printr-o scrisoare dacă voiam să învăț meseria tatălui meu. Eu am răspuns că voiam acest lucru și am intrat ucenic la un meșter din Würzburg. Fiind îndeminatic la lucru, am căpătat în scurtă vreme patalamaua de calfă și m-am pregătit să plec la drum.

I-am scris nobilei mele nașe, iar ea mi-a răspuns fără întârziere că-mi dă dînsa banii de drum. Mi-a mai trimis și niște nestemate, cu rugămintea de a-i face din ele niște giuvaeruri frumoase, pe care să i le duc ca o dovadă a măiestriei mele, după care îmi va da banii de drum. N-o văzusem niciodată pe nașa mea și vă puteți închipui cu cîtă bucurie am așteptat s-o cunosc. Am lucrat zi și noapte la giuvaerurile alea, care au ieșit nespuse de frumoase și de delicate. Chiar și meșterul meu a fost încîntat de ele. Cînd le-am terminat, le-am așezat în fundul traistei, mi-am luat rămas bun de la meșter și am pornit spre castelul nobilei mele nașe. Și uite că acum, urmă Felix, izbucnind în lacrimi, mi-au ieșit în cale

nelegiuții ăștia și mi-au năruit toate nădejtile. Dacă contesă îmi pierde giuvaerurile sau uită ce i-am spus și aruncă desaga mea ponosită, cum o să mai dau ochii cu nașa mea ? Cum să dovedesc cine sînt ? Cum să-i mai înapoiez pietrele scumpe ? Înseamnă că am pierdut și banii de drum, și mai sînt și un om nerecunoscător, care a irosit bunurile altuia. Cine o să creadă povestea asta ciudată ?

— În privința asta, n-avea nici o grijă, răspunse vinătorul. Sînt convins că doamna contesă nu va pierde giuvaerurile și, dacă s-ar întîmpla așa ceva, ea l-ar răsplăti cu prisosință pe omul care a scăpat-o din primejdie și-i va da o mărturie în scris despre cele petrecute. Acum ne ducem să dormim și noi citeva ceasuri. După o noapte atît de zbuciumată, ai și dumneata nevoie de odihnă. Cînd ne sculăm, mai stăm de vorbă, ca să uităm de necazuri, sau mai bine ca să chibzuim cum să scăpăm de aici.

Cei doi plecară, iar Felix încercă să urmeze sfatul vinătorului.

După citeva ceasuri, vinătorul se întoarse cu studentul și îi găsi pe tinărul lui prieten odihnit și voios. El îi povesti giuvaergului că mai-marele tilharilor îi spusese să aibă mare grijă de contesă și-i poruncise unei femei care locuia într-unul din bordeie să-i aducă doamnei o cafea și să-i stea la îndemînă, ca s-o slujească cu tot ce avea nevoie. Ei se hotărîră să n-o primească, pentru a putea sta netulburați împreună. În bordei intră însă o femeie, aducînd prînzul și întrebînd cu ce putea fi de folos. Felix îi făcu semn să plece și, fiindcă femeia șovăia, vinătorul o alungă. Rămînînd singuri, studentul povesti ce văzuse prin tabăra tilharilor.

— Bordeiul în care locuiți, preafrumoasă contesă, zise el, pare să fie al căpeteniei tilharilor. Nu-i prea mare, dar e mai arătos ca celelalte. În văgăună mai sînt încă șase bordeie în care locuiesc femei și copii. Rareori rămîn aici mai mult de șase tilhari. Unul stă de pază în apropierea bordeiului, celălalt stă jos, la capătul potecii de unde începe povîrnișul, iar al treilea străjuiește sus, la marginea văgăunii. Străjile se schimbă din două în două ceasuri. Paznicii sînt însoțiți de cite doi dulăi și toți veghează cu atîta strășnicie, că nu poți să faci un pas afară din bordei, fără să te latre ciinii.

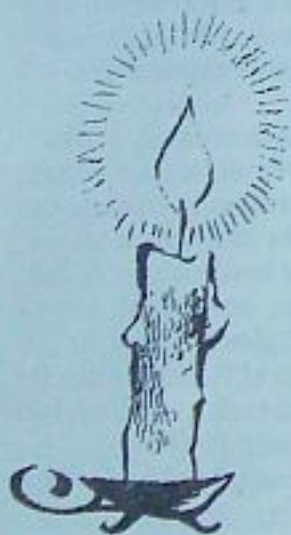
— După ce m-am odihnit, mi-a mai venit inima la loc și voi mă mîhniți acum din nou, ripostă Felix.

— Nu-ți pierde nădejdea. Dacă te temi de trădare, mai bine să vorbim despre altceva, să nu ne mai amărim degeaba. Domnule student, la hen ai început o poveste. Spune-o mai departe, fiindcă avem destul timp.

— Nu-mi amintesc unde am rămas, răspunse tânărul.

— Povestea se numea *Inimă rece* și ai ajuns acolo unde circiumarul și ceilalți jucători l-au zvirlit afară pe Peter Cărbunaru.

— Da, da, mi-aduc aminte, încuviință studentul. Atunci, dacă vreți să urmez, ascultați !

INIMĂ RECE (Partea a doua)

În românește de Eugen Frunză

Luni dimineată, cînd Peter veni la sticlărie, îi găsi acolo nu numai pe lucrători, ci și pe alți oameni, la care lumea nu se prea uită cu drag, adică portărelul și trei aprozi de la judecătoria. Funcționarul îi ură bună dimineată, vru să știe cum a dormit, pe urmă scoase la vedere un catastif gros, în care se aflau înscrise toate datoriile lui Peter.

— Puteți să plătiți, ori nu ? întrebă funcționarul privind aspru la el. Și nu lungiți vorba, că n-am timp de pierdut. Pînă la turn sînt trei ore bune de mers.

Lui Peter îi pieri curajul. Mărturisi că nu mai are nici un șfanț și lăsă pe seama funcționarului să prețuiască locuința, ograda, sticlăria, grajdul, trăsura și caii ; și, în vreme ce portărelul cu aprozii umblau de colo-colo, măsurînd și prețuind, Peter chibzuia că nu-i tocmai departe pînă la Dîmbul cu brazi : „Nu m-a ajutat ăla mic, își zicea el, atunci îmi încerc norocul cu namila.” Fără să se codească prea mult, porni spre Dîmbul cu brazi, în fuga mare, de parcă aprozii ar fi alergat pe urmele lui. Trecînd în grabă pe lîngă locul unde vorbise înțlia oară cu Omulețul-de-sticlă, i se păru că o mină nevăzută dă să-l oprească ; dar Peter se smulse și fugi într-un suflet pînă la hotarul de care își aminti numaidecît. Abia ce rosti gîfîind : „Michel Olandezul ! Domnul Michel !” că și răsări în fața lui plutașul cel uriaș, cu o rangă în mină.

— Ai venit ? rosti acesta zîmbind. Au vrut să scoată pielea de pe tine, să te vîndă celor care ți-au dat cu împrumut ? Ei, fii liniștit ! Toată năpasta ți se trage de la piticul de sticlă, schismașul și fățarnicul ! Cînd faci un dar, apoi dar să fie, nu cu șirîita, ca zgîrcitul ăla. Hai pînă acasă la mine, adăugă Mi-

„Tirgul ? gîndi Peter. Ce-ar putea să-mi ceară, ce-as putea să-i dau în schimb ? Vrea să-i slujesc, ori ce alta ?”

Merseră cit merseră, la deal, pe o potecă povornită, cind
deodată Peter se trezi pe buza unei prăpăstii adinci, întuna-
cate. Michel Olandezul cobori pe peretele stîncos, de parcă ar
fi călcat ușurel pe o scară de marmură. Pe urmă, Peter fu cit
pe-acîi să leșine, căci — ajuns pe fundul prăpastiei — Michel
crescu înalt cit o turlă de biserică și îi întinse un braț lung
cit sulul de la războiul de țesut, avînd la capăt o mîină lată ca
masa de la circumă.

— Şezi pe mina mea, ȋne-te de degete şi n-o să cazi ! strigă Michel Olandezul cu o voce care suna de jos cum sună clopotul la morţi.

Tremurînd, Peter ascultă porunca, se așază pe mîna urășului și se ținu de degetul cel gros. Coborișul era lung, din adînc în mai adînc, totuși Peter, spre mirarea lui, văzu că nu se întunecă deloc ; dimpotrivă, prăpastia parcă se umplea tot mai mult de lumina zilei, pînă ce ochiul n-o mai putu răbda. Pe măsură ce Peter cobora, Michel Olandezul scădea la statură, iar jos de tot avea din nou înfățișarea de mai înainte și stătea în fața unei case nici mai bună nici mai rea decît casele țăranilor înstăriți din Pădurea Neagră. Odaia unde intrară nu se deosebea în nici un fel de odăile obișnuite, doar că părea singuratică. Ornicul de lemn agățat în perete, soba de olane, lavițele late, sculăria înșirată pe polițe — toate arătau ca și în alte părți. Michel îl pofti să ia loc la masa cea lungă, ieși apoi și se întoarse curînd cu un ulcior de vin și cu pahare. Turnă vinul și începu să vorbească despre bucuriile vieții, despre țări străine, despre orașe minunate, despre riuri și fluviu, încît Peter, simțînd că-l încearcă dorul după atîtea frumuseți, i-o și spuse deschis. Iar acesta vorbi :

* — Chiar dacă trupul ți-a fost plin de putere și îndrăzneală și ai vrut să întreprinzi ceva, totuși câteva bătaii ale inimii tale proaste te-au făcut să tremuri. Și apoi, gândul la onoarea rănită, mihnirea sufletului — de ce s-ar sinchisi un băiat isteț de asemenea fleacuri ? Ai simțit cumva că te doare capul când ți-au spus deunăzi șarlatan și ticălos ? Te-a durut cumva burta când a venit portărelul să te arunce din casă ? Spune, spune cinstit : ce te-a durut ?

— Inima, răspunse Peter ducându-și mîna în dreptul inimii.

mil, căci i se părea că bate cu teamă și nu-și mai găsește locul în piept.

— Nu te supăra că-ți spun, dar ai risipit multe sute de guldeni printre cerșetori și alți netrebnici. Și ce folos ai tras? Ei ți-au urat în schimb fericire și sănătate. Mă rog, și te-ai făcut mai sănătos din asta? Puteai să ții un medic numai cu jumătate din banii aruncați în vânt. Fericire? Bună fericire, cînd te alungă din casă și ți-o scoate la mezat! Și ce te îndemna să bagi iute mîna în buzunar cînd vreun cerșetor îndindea pălăria lui zdrențuită? Inima, iarăși inima! Nicidecum ochii, limba, minile sau picioarele! Doar inima! Cum s-ar zice, ai pus prea mult la inimă.

— Dacă fac altfel? Îmi dau chiar acum silința să

— Dar cum să fac altfel? Îmi dau chiar acum silința să
o stăpinesc, totuși bate și mă doare.

— Păi tu, biet nevolnic, firește că nu poți face nimic,

spuse Michel rîzînd. Dar ia dă-mi mie lucrăşorul ăla care li-
căie şi să vezi ce bine-o să te simţi !

— Să-ţi dau inima mea ? strigă Peter îngrozit. Înseamnă
să mor pe loc. Asta nu, niciodată !

— Ai muri într-adevăr dacă te-ar tăia vreun chirurg
de-ai voştri şi ţi-ar scoate inima din piept. Dar cu mine-i alt-
ceva. Poftim, intră şi o să te convingi !

Cu aceste cuvinte, Michel Olandezul se ridică, descule uşa
unei cămări şi îl conduse pe Peter înăuntru. Cînd flăcăul trecu
peste prag, inima i se strînse dureros, dar el n-o luă în seamă,
căci o priveşte neaşteptată şi grozavă se deschise în faţa lui.
Pe mai multe rafturi de lemn se înşirau borcane de sticlă, um-
plute cu o licoare străvezie, şi în fiecare borcan era cîte o
inimă ; de asemenea, pe fiecare borcan era lipită o hîrtie cu
cîte un nume ; Peter citi din curiozitate ; se aflau aici inima
purtărelului din F., inima lui Ezechiel-cel-gros, inima vesti-
tului Rege al dansului, inima pădurarului-şef ; se mai găseau
aici şase inimi de cămătari, opt de ofiţeri recrutori, trei de
sămsari — într-un cuvînt, o adevărată colecţie a celor mai
suspuse inimi din acel ţinut, pe o întindere de douăzeci de
ore de mers.

— Priveşte, vorbe Michel Olandezul, aştia toţi s-au le-
pădat de teama şi de grijile vieţii ! Nici o inimă de-aici nu
mai bate înfricoşată ori mîhnită, iar foştii lor stăpîni se simt
tare bine că au scăpat de musafirul care le tulbura casa.

— Şi ce poartă acum în piept ? întrebă Peter, aproape
năuc de cîte i-a fost dat să vadă.

— Asta ! răspunse Michel Olandezul şi scoase dintr-un
sertar o inimă de piatră.

— Cum ? O inimă de piatră ? spuse cutremurat Peter şi
pielea i se încreţi. Ascultă, domnule Michel, asta trebuie că e
rece în piept.

— Desigur, însă e o răceală plăcută. Adică, de ce ar fi
inima caldă ? Iarna, căldura ei nu-ţi ajută la nimic, mai de-
grabă te încălzeşte un rachiu bun de cireşe ; iar vara, cînd to-
tul e arşiţă şi foc, nu-ţi închipui cum te răcoreşte o asemenea
inimă. Pe urmă, cum spuneam, nici tu frică, nici tu groază,
nici tu milă neroadă, nici tu alte suferinţe şi zdruncinări.

— Şi asta-i tot ce ai să-mi dai ? întrebă Peter mîhnit. Eu
trăgeam nădejde la bani şi cînd colo vrei să mă procopseşti
cu o piatră.

— Mă rog, după socoteala mea, cred că te-ai mulţumi la
început cu o sută de mii de guldeni. Dacă te arăţi dibaci, poţi
să ajungi în curînd milionar.

— O sută de mii ? strigă fericit sărmanul cărbunar. Păi
atunci, nu mai zvîcnesc atît de iute ici în piept ! Ne socotim noi
îndată ! Bine, Michel, dă-mi piatra şi banii şi ia-mi-o pe ne-

bind prietenos. Haide să mai bem un rînd şi pe urmă-ţi nu-
băura pînă ce Peter căzu într-un somn adînc.

*

Peter cărbunarul se trezi la sunetul voios al poştalionului
şi ce să vezi ! Se afla într-o caleaşcă frumoasă, pe un drum
larg şi, aplecîndu-se afară, zări îndărătul lui Pădurea Nea-
larg şi, răspîdită pe albastre depărtări. Mai întîi nu-i veni să
gră, răspîdită pe albastre depărtări. Mai întîi nu-i veni să
creadă că el însuşi şade în caleaşcă, fiindcă nici hainele nu
mai erau cele pe care le purtase în ajun. Dar în curînd îşi
aminti totul cu atîta limpezime, încît orice îndoială pieri şi
Peter îşi zise bucuros : „Ei da, sînt cărbunarul Peter Munk,
asta-i limpede, nu-i nimeni altul.“

Se mira că nu-l încearcă nici o tristeţe, acum, cînd pără-
sea întîia oară tihna patriei sale, a pădurilor, în care a trăit
atîţia ani ; chiar şi atunci cînd se gîndea la maică-sa, rămasă
în mizerie, fără ajutor, nu putea stoarce din el baremi o la-
crimă ori un suspin ; căci îl stăpînea nepăsarea întru toate.
„Păi da, cugetă el, lacrima, suspinul, dorul de casă, duioşia,
astea vin de la inimă, or eu, mulţumită lui Michel Olandezul,
am o inimă rece, de piatră.“

Îşi duse mîna la piept. Acolo era linişte, nimic nu mişca.
„Dacă şi-a ţinut tot aşa cuvîntul în ce priveşte suta de mii
de guldeni, atunci ştiu că mi-ar prii“, îşi zise Peter şi începu
să caute prin caleaşcă. Găsi tot felul de veşminte, cum nici
n-ar fi visat, însă banii nicăieri. Pînă la urmă, descoperi totuşi
o geantă cu multe mii de taleri-aur şi înscrisuri pentru bănci
din toate marile oraşe. „Aşadar, s-a făcut, mi s-a împlinit
voia“, gîndi el. Se tolăni într-un colţ al caleştii, şi mină şi dă-i
în lumea largă.

Călători doi ani, uitându-se din caleașcă ba la dreapta, ba la stînga, în susul caselor ; cînd se oprea, nu vedea decît tăblița de pe cîrciumă ; apoi umbla prin oraș, în lung, în lat, mișca, nu-l bucura ; nici un tablou, nici o clădire, nici o muzică, nici un dans ; inima lui de piatră nu se înfiora, nici o mușchule își pierduseră orice simț al frumosului. Nu-i rămăducea viața, călătorind prin lume fără rost, trecîndu-și timpul cu mîncarea și dormind de plictiseală. Uneori, ce-l drept, își seasea traiul prin muncă, fusese totuși mai vesel și mai agonic. Pe-atunci, privelește vâli însoțite, sunetul muzicii și al glasului omenesc îl desfătau ; pe-atunci, se bucura ore întregi la gîndul că în curînd trebuie să pice maică-sa, cu mîncarea aceea simplă, și îi va așterne masa lingă cuptorul de cărbuni. Amintindu-și de trecut, i se părea foarte curios că acum nici măcar să ridă nu putea, el care odinioară izbucnea în ris la desena un zîmbet șters, căci inima lui rece nu știa de veselie. Într-adevăr, Peter se simțea tare liniștit ; de mulțumire însă nici vorbă nu putea fi. Pînă la urmă nu dorul, nici suferința depărtării, ci pustietatea, scîrba, viața fără bucurii îl îndemnară să se întoarcă acasă. Cînd trecu de Strassburg și zări din nou pădurea umbroasă a patriei, cînd văzu iar staturile acelea vinjoase, fețele deschise, cinstite, ale oamenilor din Pădurea Neagră, cînd auzi glasurile lor puternice, adînci, dar cu sunet plăcut — atunci Peter își duse repede mîna la inimă ; căci se părea că singele îi curge mai năvalnic în trup și că va teme ! Doar avea inimă de piatră și pietrele sînt moarte, nu rid, nu plîng !

Primul drum îl făcu la Michel Olandezul, care îl primi în felul lui politicos.

— Michel, am călătorit și le-am văzut pe toate, îi spuse Peter, însă toate sînt fleacuri și m-am plictisit. Piatra pe care o port în piept mă apără de multe, nu-i vorbă. Nu mă zbucium, nu mă întristez ; dar nici nu mă bucur și o duc așa de parcă aș trăi numai pe jumătate. Nu s-ar putea ca inima așa de piatră să simtă nițel ? Ori mai bine dă-mi inima cea veche ! M-am obișnuit cu ea timp de douăzeci și cinci

de ani și, chiar dacă mai făcea cîte o năzbîtie, era totuși o inimă voioasă și sprintenă.

Urișul pădurii se porni pe un ris greu și răutăcios. Apoi răspunse :

— Cînd vei muri, Peter Munk, atunci n-o să-ți lipsească. Atunci vei primi din nou inima ta moale, mișcătoare și vei putea să simți ce-o fi să simți, bucurie sau durere. Dar aici, sus, n-o mai capeți înapoi. Ascultă, Peter, de călătorit ai călătorit, numai că ți-ai dus viața în așa fel încît nu putea să-ți

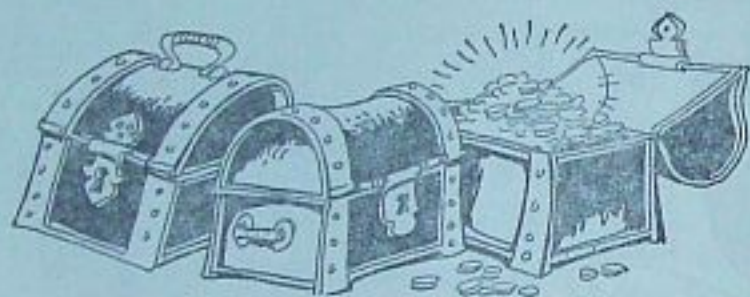

fie de folos. Așază-te undeva în pădure, clădește-ți casă, ia-ți nevastă, sporește-ți averea, că doar nimic alta decît munca ți-a lipsit. Din lene ai dat în plictiseală și acum îți verși neceazul asupra unei inimi nevinovate.

Peter găsi că Michel are dreptate în ce privește lenea și își puse în gînd să ajungă și mai bogat, din ce în ce mai bogat. Michel îi mai dădu încă o sută de mii de guldeni și se despărțiră ca buni prieteni.

Curînd se răspîndi prin Pădurea Neagră zvonul că Peter Munk cărbunarul, sau Peter-jucătorul, s-ar fi întors și că ar fi încă și mai bogat decît fusese altădată. Și oamenii se pur-

tară iarăși cum se poartă. Cînd ajunsese la sapă de lemn, îl dăduseră pe ușă afară, în plină zi ; acum, cînd își făcu intrarea într-o după-amiază de duminică, toată lumea veni să-i strîngă mina, să-i laude calul, să-l întrebe cum a călătorit ; iar cînd se puse din nou la joc cu Ezechiel-cel-gros, jucînd pe taleri din cei mașcați, oamenii îl cînstiră mai mult ca oricînd. Acum nu se mai ținea de sticlărit, ci o făcea pe negustorul de lemne ; dar asta, numai de ochii lumii ; căci de fapt se îndelețnicea mai ales cu comerțul de grîne și cu cămăta. Jumă-

tate din Pădurea Neagră ajunse cu timpul să-i fie datoare. Nu împrumuta bani decât cu dobîndă grasă, ori vindea griul cu preț întreit nevoiașilor care nu-l puteau plăti pe loc. Portărelul îi era acum prieten la cataramă ; cînd cineva nu-i vărsa domnului Peter Munk banii la zi, pornea călare, cu gealații săi, prețuia casa și ograda bietului datornic, scotea totul la mezat, alunga tată, mamă și copil în pădure. La început, bo-gătanul de Peter avu dintr-asta oarecare neplăceri. Sărma-nii oameni, prădați de lucrșoarele lor, năvăleau grămadă la ușa lui ; bărbații îi cereau îndurare ; femeile dădeau să-i moaie inima de piatră ; copiii plîngeau după un colțuc de pîine. Dar după ce făcu rost de cîțiva dulăi zdraveni, amuți și mieunatul ăsta de pisici, cum îi zicea el. Fluiera și asmu-țea cîinii asupra liotei de cerșetori, care fugeau care încotro, țipînd. Cel mai mare necaz îl avea din partea „bătrînei”. Și aceasta nu era alta decât doamna Munk, mama lui Peter.

După ce îi vinduseră casa și acareturile, femeia căzu în mare nevoie, iar fiul, întors în țară bogat, nu se mai sînchisea de soarta ei. Așa că venea din cînd în cînd la pragul casei lui, bătîrînă, slabă, bolnavă, rezemată într-un toiag. Nu îndrăznea să intre, căci o alungase într-un rînd ; dar o durea în suflet că trebuia să-și ducă traiul din mila altor oameni, cînd priul ei fiu ar fi putut să-i îlesnească o bătrînețe fără griji. La vederea chipului palid și atît de cunoscut, a ochilor rugători, a miinii ofilite, întinse după ajutor, a umerilor lăsați, simbată seara la ușa lui, Peter se încrunta, scotea un gologan, simbată seara la ușa lui, Peter se încrunta, scotea un gologan, îl înfășura într-o hîrtie și porunceă unui slujitor să i-l dea pe defereastră. Auzea glasul tremurător, care îi mulțumea și îi do-fereastră. Auzea glasul tremurător, care îi mulțumea și îi do-reă fericire în viață ; o auzea cum pleacă tușind, cu pași tir-sii, dar nu se gindea decît la gologanul pe care îl cheltuisese fără rost.

Auzit, chibzui că e timpul să se însoare. Știa că orice

În sfârșit, chibzui că e timpul să se însoare. Știa că orice tată din Pădurea Neagră i-ar fi dat bucuros pe fiică-sa. Însă Peter alegea greu. Voia și de astă dată ceva pe măsura norocului și a minții lui. De aceea, cutreieră călare toată Pădurea Neagră, privi aici, privi colea și nici una dintre frumoasele locului nu i se păru destul de frumoasă. Pină la urmă, după ce căută zadarnic prin toate sălile de dans, auzi că cea mai frumoasă și mai vrednică din Pădurea Neagră ar fi fata unui țapinar. Trăiește tăcută și retrasă, se îngrijește cu hărnicie și pricepere de casa părintească și nu se arată la dans nici măcar de Florii sau în zilele de hram. Aflând de această minune a Pădurii Negre, Peter hotărî să se ducă la pețit și porni călare spre coliba ce-i fusese arătată. Tatăl frumoasei Lisbeth îl primi pe nobilul domn cu uimire și se uimi și mai mult cînd auzi că-l are în față pe Peter-cel-bogat și că acesta vrea să-i fie ginere. Nu cumpăni lungă vreme, căci își zise că va scăpa în acest fel de sărăcie și necaz. Se învoi deci fără s-o mai întrebe și pe frumoasa Lisbeth care, de cuminte ce era, nu se împotrivi și în curînd ajunse doamna Peter Munk.

Dar nu avu parte sărmana de lumina ce o visa. Se ştia pricepută la gospodărie, ci nu izbutea să-i intre în voie domnului Peter Munk ! Îi era milă de săraci şi, fiind nevastă de om bogat, credea că nu păcătuieşte dăruind cîte un bănuţ cerşetorelor sau întinzînd cîte un păhărel de rachiu bătrîni-

lor nevoiași. Dar când domnul Peter o prinse într-o zi, strigă la ea cu minie, sfredelind-o din ochi :

— De ce îmi risipești averea pe golani și pierde-vari ? Mi-ai adus tu ceva în casă de te încumești la dărnicie ? Totuși de cerșetor al lui tată-tău nu e bun nici măcar să-mi înșelăse supă, iar tu arunci banii ca și când ai fi prințesă ! Deur o dată să te mai prind, o-apoi îmi simți tu mina !

Frumoasa Lisbeth plîngea în odaia ei din pricina soțului atât de aspru și de multe ori își zicea că mai bine ar trăi în coliba săracă a tatii decât în casa lui Peter-cel-bogat, zgribuit și fără inimă. Ah, să fi știut că soțul ei are inimă de piatră, că nu e în stare să iubească pe nimeni, nici pe ea, nici pe ceilalți, atunci poate că nu s-ar fi mirat așa de mult ! Deotul că, de cîte ori ședea în prag și zărea trecînd un cerșetor, care se ruga de ea cu pălăria întinsă, Lisbeth închidea ochii să nu vadă mizeria și strîngea pumnii ca nu cumva, pe neașteptate, să vire mină în burinar și să scoată un bănuț. Așa se brodi ea, pînă la urmă, și ieși buhul în toată Pădurea Neagră că se fi mai zgîrcită chiar și decât Peter Munk. Dar într-o zi, frumoasa Lisbeth se așeză din nou în fața casei ; torrea și cîntă un vîers ; se simțea veselă, pentru că afară timpul era frumos, iar domnul Peter ieșise călare în cîmp. Deodată, sări pe de departe cum gîfîle. Privindu-l, Lisbeth își zise că un bătrînel atât de pipîrlu n-ar trebui să care asemenea povoi. Între timp, acesta se apropie lînd, poticnindu-se și rînd ajunsese în dreptul doamnei Lisbeth, mai că se prăbuși sub greutatea sacului.

— Ah, doamnă, rosti el, aveți bunătatea și dați-mi un strop de apă ! Nu mai pot, simt că mă prăpădesc.

— La anii dumneavoastră nici n-ar trebui să cărși atîta, răspunse Lisbeth.

— Ei da, oftă omulețul, dacă nu m-ar sili nevoia să fiu slugă de povară, ca să-mi țin zilele. O doamnă bogată ca dumneavoastră nici nu-și închipuie ce dureroasă e sărăcia și ce mult face o gură de apă rece în arșița asta.

Cînd auzi ce auzi, Lisbeth intră iute în casă, luă un ulcior de pe poliță și îl umplu cu apă proaspătă ; dar cînd ieși și îl văzu mai de aproape cum șade sfîrșit, neputincios, pe sacul lui, atunci mila o pătrunse adînc în inimă ; știind că soțul nu-i acasă, puse ulciorul cu apă deoparte, turnă vin într-un pahar,

apoi pe gura paharului o plîniță de secară și le duse bătrînelului.

— Ah, un picuș de vin, la anii ce-i aveți, o să vă prindă mai bine decât apa, vorbi ea. Dar nu beți dintr-o dată și mai mîncăți din pîine !

Omulețul o privi cu mirare și lacrimi mari se iviră în ochii lui bătrîni. Bău și grăi :

— Am trăit mult, dar n-am întîlnit decît puțini oameni atît de milostivi, care își întind darul cu atîta drăgălășenie și din toată inima, doamnă Lisbeth. Pentru asta veți avea parte de fericire. O astfel de inimă nu rămîne fără răsplată.

— Da ! Și răsplata o primești pe loc ! se auzi un glas răsunător și roșu la față. Pînă și vinul meu din poamă aleasă îl dai la cerșetori ? adăugă el rîcnînd. Și paharul meu îl duci la bunale vagabonzilor ! ? Na ! Poftim răsplata !

Lisbeth îl căzu la picioare și îl rugă s-o lerte ; dar inima de piatră nu știa de milă ; Peter răsuci cravașa pe care o ținea în mînă și, cu minerul de abanos, o lovi pe nevastă-sa drept în frunte, așa de rău, încît biata femeie se prăbuși

moartă în brațele bătrînului. Dîndu-și seama de ce-a făcut, parcă-l încercă o clipă remușcarea ; se aplecă să vadă dacă mai zîcnește viața în trupul ei ; dar omulețul rosti cu vocea lui binecunoscută :

— Nu te mai trudi, Peter, cărbunarule ! A fost cea mai frumoasă și mai gîngășă floare din Pădurea Neagră. Tu ai strivit-o și nu va mai înflori nicicînd.

Lui Peter îi fugi singele din obraz. El vorbi :

— Va să zică dumneata ești, domnule vistiernic ? Acum ce s-a întîmplat, s-a întîmplat, că așa a fost să se întîmple. Nădăduiesc însă că nu mă vei arăta la judecătoria drept ucigaș.

— Ticălosule ! răspunse Omulețul-de-sticlă. La ce mi-ar folosi dacă ți-aș duce la spînzurătoare învelișul muritor ? Nu căci ți-ai vîndut inima necuratului.

— Și dacă mi-am vîndut-o, strigă Peter, atunci nu-i nimeni vinovat decît vistiernia ta înșelătoare. Tu, spirit viclean, și de aceea porți întreaga răspundere.

Dar abia isprăvi, că Omulețul începu să crească, să se umfle, se făcu mare și lat, ochii ajunseră cît farfuriile, gura părea un cuptor încins din care izbucneau flăcări. Peter căzu în gemet, tremurător. Cu gheare de uliu, duhul pădurii îl prinse de grumaz, îl răsuci ca într-un vîrtej de frunze uscate și îl zvîrli apoi la pămînt de-i trosniră coastele.

— Rîma pămîntului ! răcnî el cu glas de tunet. Numai să vreau, și te zdrobesc pe loc. Fiindcă te-ai purtat ca un nemel legiuît față de stăpînul pădurii ! Dar întru cinstea acestei femei moarte, care m-a hrănit și mi-a dat de băut, îți las un răgaz de opt zile. Dacă nu apuci pe calea cea bună, vin din nou și îți spulber mădularele, și o să apui în bezna păcatului tău.

★

Era de acum seară cînd niște bărbați în trecere găsiră pe bogătașul Peter Munk lungit la pămînt. Îl întoarseră pe toate fețele, să vadă dacă mai răsufală ; dar mult timp încercările lor fură în zadar. Pînă la urmă, unul din ei intră în casă, aduse

apă și îl stropi. Peter trase adînc aer în plămîni, gemu, deschise ochii, se uită lung în jurul său și întrebă de doamna Lisbeth ; dar nimeni n-o zărise. Peter mulțumi oamenilor pentru ajutor, se tiră pînă-n casă și căută peste tot ; Lisbeth nu era nici în pivniță, nici în pod și, ceea ce dînsul ținuse drept un vis urît, nu era decît tristul adevăr. Stînd așa, de unul singur, îi trecură prin cap o sumedenie de gînduri ciudate.

Nu-i era teamă de nimic, că doar avea inimă de piatră. Totuși, gîndind la moartea soției, îi venea în minte propriul lui sfîrșit, cît de împovărat va fi să plece din lume, tare împovărat de lacrimile săracilor, de blestemele lor, care nu izbutiseră să-i moale inima, de jalea celor aflați la nevoie, asu-putăra cărora asmuțise ciinii, de tăcuta suferință a mamei, de pra cărora asmuțise ciinii, de tăcuta suferință a mamei, de singele frumoasei și blindei Lisbeth. Și cum ar fi putut să dea socoteală bătrînului ei părinte, dacă ar fi venit și l-ar fi în-trebat : „Unde-i fiica mea, nevastă-ta ?” Și cum l-ar fi putut scoate vinovat pe un altul, pe stăpînul pădurilor, al apelor, al munților și al vieții omenești ?

Toate astea îl chinuiau și în somn. Și un glas dulce parcă-l trezea mereu : „Peter, fă-ți rost de o inimă mai caldă !” Și cînd se deștepta, închidea iute ochii, fiindcă glasul părea să fie al biete Lisbeth, care îl sfătuia într-acest fel.

A doua zi, ca să mai scape de gînduri, se duse la circumă. Acolo îl găsi pe Ezechiel-cel-gros. Se așeză la masa lui, vorbiră ba una, ba alta, despre timpul senin, despre război, despre biruri și, în cele din urmă, despre moarte, despre cum au murit unul aici, altul colea, pe neașteptate. Atunci, Peter îl întrebă pe Ezechiel ce crede el despre moarte și ce se întîmplă apoi. Ezechiel îi răspunse că trupul e culcat în mormînt, sufletul însă zboară fie sus la cer, fie jos, în iad.

— Înseamnă că și inima o bagă în mormînt ? întrebă Peter curios.

— Bineînțeles, o îngroapă și pe ea.

— Dar cînd cineva nu mai are inimă ?

La aceste cuvinte, Ezechiel îl privi cu niște ochi cumpliți.

— Ce vrei să spui ? rînji el. Îți bați joc de mine ? Crezi că nu am inimă ?

— Ba cum să nu, inimă-i destulă, tare ca piatra, răspunse Peter.

Ezechiel se uită la el fisticit, își plimbă ochii în jur să vadă dacă n-a auzit nimeni, apoi vorbi :

— De unde știi ? Ori poate nu-ți mai ticăie nici ție inima ?
 — Nu mai ticăie ! Cel puțin nu aici, în pieptul meu, răs-
 punse Peter Munk. Dar ia spune-mi, acum că m-ai înțeles,
 ce-o să se mai întâmple cu inimile noastre ?
 — Ce-ți pasă, frate ? i-o întoarse Ezechiel rîzînd. Dear

o să-ți duci viața pe pămînt, și ajunge ! Tocmai ăsta-i cîști-
 gul ce ni-l dau inimile reci. Ne scutesc de teama unor gînduri
 infricoșătoare.

— E drept. Totuși, mai cuget. Și chiar dacă nu mai cu-
 nosc teama, totuși țin minte cum mă speria iadul cînd eram
 un băiețel nevinovat.

— De, chiar bine de tot n-o să ne fie, îngădui Ezechiel.
 L-am întrebat odată pe un învățător și acela mi-a spus că,
 după moarte, inimile sînt cîntărite, ca să se vadă cît atîrnă
 păcatele. Cele ușoare se înalță, cele grele se scufundă. Așa că
 pietrele noastre cred că o să tragă mult la cîntar.

— Desigur, întări Peter. Și de multe ori nu mă prea simt

la largul meu cînd judec toate astea, în timp ce inima nici
 nu tremură, nici nu-i pasă.

Astfel vorbiră cei doi firtați. Dar în noaptea ce urmă,
 Peter auzi de cinci sau de șase ori glasul binecunoscut, care
 îi șoptea la ureche : „Peter, fă-ți rost de o inimă mai caldă !”
 Nu-l munciau părerile de rău pentru omorul săvîrșit, însă de
 fiecare dată cînd le spunea slugilor că Lisbeth ar fi plecat
 într-o călătorie, gîndea în sinea lui : „Încotro să fi plecat ?”
 Șase zile petrecu astfel și noapte de noapte auzi glasul acela,
 care îi amintea de duhul pădurii și de grelele lui amenințări.
 Dar în dimineața celei de-a șaptea zi, Peter sări din așternut
 și strigă :

— Ei bine, vreau să-ncerc ! N-oi putea să-mi fac rost de
 una mai caldă ? Piatra asta din piept îmi face viața stearpă
 și pustie.

Își puse repede haina de sărbătoare, se sălta pe cal și porni
 către Dîmbul cu brazi.

La poalele dîmbului, acolo unde începea desîșul, Peter
 descălecă, prîpni calul și urcă degrabă creasta. Și cînd ajunse
 la bradul cel gros, spuse :

— Tu, în pădurea de brazi vistiernic,
 Tu, peste codri stăpinul puternic,
 De sute de ani te lași văzut
 De cei ce duminica s-au născut.

Cum sfîrși, cum se arătă și Omulețul-de-sticlă. Dar nu
 prietenos, drăguț ca de obicei, ci posomorît și trist. Era îm-
 brăcat într-o hăinuță din sticlă neagră și o panglică de doliu
 îi atîrna din pălărie. Peter știa de ce poartă doliu.

— Ce vrei, Peter Munk ? întrebă cu glas surd Omulețul.

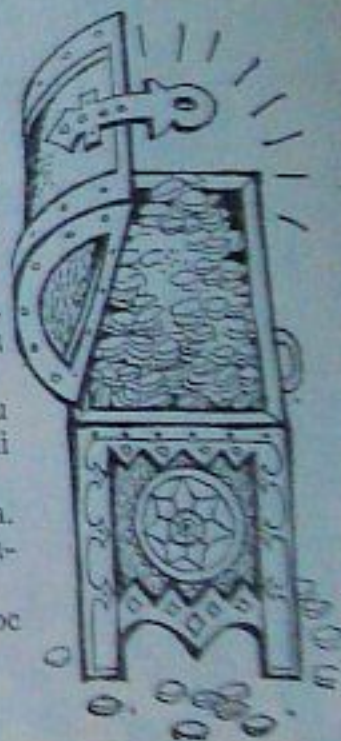
— Mai am o dorință, domnule vistiernic, făcu Peter cu
 ochii în pămînt.

— Oare mai poate dori o inimă de piatră ? Cugetului tău
 întunecat nu-i lipsește nimic și mă îndoiesc că-ți voi împlini
 dorința.

— Dar mi-ai făgăduit trei, din care mi-a mai rămas una.

— Pe care însă o pot respinge, dacă-i rea ! îi aminti du-
 hul pădurii. Dar, mă rog, să auzim ce dorești !

— Scoate-mi piatra moartă din piept și pune-mi în loc
 inima cea vie, se rugă Peter.

— Am făcut eu tirgul cu tine ? răspunse Omulețul-de sticlă. Sînt eu Michel Olandezul, care îi pricopsește pe oameni cu bogății și cu inimi reci ? Du-te la el de-ți caută inima.

— Ah, dînsul n-o mai dă înapoi în vecii vecilor, oftă Peter.

— Mi-e milă, cu toate că ești un rău, vorbi Omulețul după cîteva clipe de gîndire. Dealtfel, nici dorința nu e proastă, ca să te lipsesc de ajutor. Ascultă aici : prin luptă n-o să-ți redobîndești inima, doar prin violență, și s-ar putea chiar să nu-ți vină prea greu. Michel nu e decît Michel, adică un năving, deși se crede grozav de isteț. Așa că te duci la el și faci cum te-o învăța eu !

Și Omulețul îl învăță totul de-a fir-a-păr și îi dădu o cruciuliță de sticlă curată.

— De viața ta n-o să se poată atinge, adăugă el. O să-ți dea drumul de îndată ce-i vei arăta lucrșorul ăsta și te vei ruga. Și după ce scoți de la el ceea ce-ți trebuie, caută-mă aici, în același loc.

Peter Munk luă cruciulița, își viri bine în cap cele auzite și porni mai departe, spre locuința lui Michel Olandezul. Ajuns acolo, îi strigă de trei ori numele și uriașul se înfățișă numaidecît.

— Ți-ai ucis nevasta ? întrebă acesta slobozînd hohote de rîs. Aș fi făcut-o și eu. Ți-a împrăștiat averea printre cerșetori. Dar va trebui să pleci pentru cîțva timp din țară, fiindcă o să iasă tărăboi cînd vor vedea că nu-i de găsit. Pe semne că ai nevoie de bani, de aceea mă cauți ?

— Ai ghicit, răspunse Peter. Și îmi trebuie chiar mulți de astă dată. Pînă la America e drum lung.

Michel merse înainte și îl pofti în casă ; acolo deschise un scrin în care se aflau bani și scoase la iveală niște fișicuri mari de aur. Pe cînd număra banii pe masă, Peter îi spuse ca într-o doară :

— Mare șugubăț îmi ești, Michel. M-ai mințit că aș avea în piept o piatră și că inima mea e la tine.

— Și nu-i așa ? întrebă Michel mirat. Îți simți cumva inima ? Nu e rece ca gheața ? Suferi de teamă ori de tristețe ? Ești în stare de remușcări ?

— Păi n-ai făcut decît să-mi oprești inima, dar de purtat, o port în piept ca de obicei. Și cu Ezechiel e la fel. Zice că ne-ai mințit pe amîndoi. Nu ești tu omul care să poți smulge

din piept o inimă, așa, fără să se simtă și fără nici o primejdie:
Pentru asta, ar trebui să fii vrăjitor.

— Dar ți-o spun răspicat, i-o întoarse Michel minios, că și tu, și Ezechiel, și toți bogătașii care s-au învoit cu mine au asemenea inimi reci în piepturile lor, iar inimile adevărate sînt aici, în cămara mea.

— Măi, cum îți joacă minciuna pe limbă! rise Peter. Astea să le spui altcuiva. Crezi că n-am văzut în călătoriile

mele o grămadă de șmecherii! Inimile de-aici sînt făcute din ceară și atîta tot. Oi fi tu bogat, nu zic ba, însă la vrăjitorie nu te pricepi.

De data asta, uriașul se înfurie de-a binelea și dădu în lă-turi ușa de la cămară, răcnind:

— Vino încoace și citește hirtiile de pe borcane! Uite, asta-i inima lui Peter Munk! Vezi cum zvicnește? Poți face așa ceva din ceară?

— Totuși, e din ceară, răspunse Peter intr-adins

— Las' că simți tu îndată că-i a ta!

Michel luă inima, îi desfăcu lui Peter pieptarul, îi smulse piatra și i-o arătă. Apoi suflă asupra inimii celei adevărate

și i-o așeză cu băgare de seamă în piept. Și numaidecît Peter îi desluși bătaia și putu să se bucure din nou.

— Ei, cum te simți ? întrebă Michel zîmbind.

— Zău dacă n-ai avut dreptate, răspunse Peter în timp ce-și scotea pe furis cruciulița din buzunar. Nici n-aș fi crezut că se poate asemenea lucru !

— Nu-i așa ? Iar de vrăjit, știu să vrăjesc, ai văzut și tu. Acuma, să-ți pun la loc piatra.

— Domol, domnule Michel ! strigă Peter, se feri un pas îndărăt și îi ținu cruciulița sub ochi. Cu slănină se prind șoarecii, și de astă dată ești tu păcălitul.

Și, repede, începu a se ruga, bolborosind ce-i trecea prin minte.

Atunci Michel se făcu mai mic, din ce în ce mai mic, pînă căzu, zvîrcolindu-se ca un vierme, oftînd și gemînd ; și toate inimile din jur porniră să bată, să ticăie, de suna în cămară ca într-o ceasornicărie. Peter se sperie și se tulbură grozav. Leși fuga din cămară, din casă și, mînat de frică, se cătără pe peretele stîncos al prăpastiei, căci auzea cum uriașul, ridicîndu-se de jos, izbea cu picioarele în pămînt, urla și injura ca din gura iadului.

Ajungînd sus, Peter fugi spre Dîmbul cu brazi ; o furtună mare se porni ; fulgere țîșneau ba în stînga, ba în dreapta lui, trăsînd copacii ; dar el pătrunse nevătămat pînă în preajma Omulețului-de-sticlă.

Inima îi bătea veselă ; nu de alta, dar se bucura că bate. Pe urmă însă Peter se gîndi cu spaimă la viața din trecut, ca și la furtuna ce zdrobise atîția copaci falnici îndărătul lui. Se gîndi la Lisbeth, frumoasa și buna lui soție, pe care a ucis-o din zgîrcenie ; se gîndi la el însuși ca la o lepădătură și începu să plîngă amar pe cînd urca dîmbul spre Omulețul-de-sticlă.

Vistiernicul ședea de-acum sub bradul cel uriaș, fumînd dintr-o lulea mititică. Arăta mai senin ca ultima oară.

— De ce plîngi, cărbunare Peter ? întrebă el. Nu ți-ai găsit inima ? O mai porți pe cea rece în piept ?

— Eh, domnule, oftă Peter. Cînd aveam inimă de piatră, nu plîngeam defel și ochii îmi erau uscați ca țărîna în luna lui iulie ; acum însă vechea inimă se frînge în mine pentru ce-am făcut. Pe oamenii care îmi datorau bani i-am nenorocit, am asmuțit cîinii asupra săracilor și bolnavilor ; pe urmă,

știi și dumneata cum a căzut cravașa pe fruntea ei albă... Peter, ai fost un mare păcătos ! vorbi Omulețul. Banii și lenea te-au stricat pînă ți-au împietrit inima și n-ai mai știut de prieteni, de suferință, de remușcare ori milă. Dar părerea de rău împacă lucrurile și, dacă aș fi convins că-ți pare rău de viața ce ai dus, atunci m-aș strădui să mai fac ceva pentru tine.

— Nu mai vreau nimic, se împotrivi Peter, plecîndu-și ca amărăciune capul în pămînt. Cu mine s-a terminat, n-o să mă mai bucur cîte zile oi avea. Ce să mai încep singur pe lume ? Mama n-o să-mi ierte niciodată purtarea ce-am avut, poate că am și băgat-o în mormînt, ticălosul de mine ! Și Lisbeth, nevastă-mea ! Mai bine m-ai omori, domnule vistiernic. Atunci măcar s-ar isprăvi și viața mea netrebnică.

— Bine, răspunse Omulețul, dacă nu vrei altfel, poți s-o ai și pe asta. Securea îmi stă la îndemînă. El își scoase încet luleaua din gură, o scutură și o viri în buzunar. Apoi se ridică alene și se duse în desîș. Peter se așeză plîngînd în iarbă ; pentru el viața nu mai prețuia nimic ; își aștepta cu răbdare moartea. Peste puțin, auzi pași în spatele său și gîndi : „Acum s-a sfîrșit“.

— Mai uită-te o dată îndărăt, Peter Munk, grăi Omulețul-de-sticlă.

Peter își șterse lacrimile, întoarse capul și văzu pe... mai-că-sa și pe Lisbeth, care îl priveau cu drag. Sărînd în sus de bucurie, Peter strigă :

— Adică n-ai murit, Lisbeth ? Și tu, măicuță, ești aici și mă ierți ?

— Vor să te ierte amîndouă fiindcă ți-a părut rău cu adevărat, rosti Omulețul-de-sticlă. De-acum totul cade în uitare. Întoarce-te la coliba părintească și fii cărbunar cum ai fost dintru început. Ca om harnic și de treabă, o să-ți cinstești meseria, iar vecinii o să te iubească și o să te cinstească mai mult decît dacă ai avea zece care de aur.

Așa vorbi Omulețul-de-sticlă, apoi își luă bun rămas. Peter și cele două femei îl lăudară, îl binecuvîntară și plecară.

Casa minunată, unde stătuse Peter-cel-bogat, nu se mai vedea ; lovită de trăsnet, arsese din temelii cu tot cu comorile dintr-însa. Dar pînă la coliba părintească nu era mult ; acolo îi duse drumul pe tustrei, iar de marea pagubă nici că le păsa.

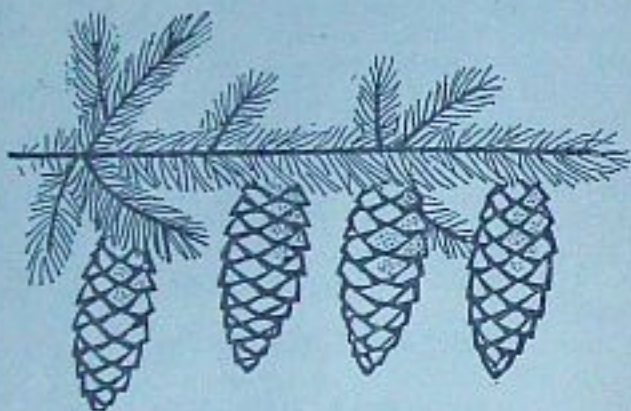

Dar ce mirare și coplesii când ajunseră la fața locului ! Coliba se prefăcuse într-o frumoasă casă țărănească. Înăuntrul, totul era simplu și curat.

— Asta-i fapta Omulețului cel bun, spuse Peter.

— Ce frumos ! se bucură Lisbeth. Aici o să mă simt mai bine decât în casa aceea mare, cu o mulțime de slugi în jurul meu.

De atunci, Peter se dovedi un bărbat harnic și cumsecade. Mulțumit cu ce avea, își vedea temeinic de meseria lui și

astfel, prin dreapta lui strădanie, ajunse om înstărit, bine văzut și îndrăgit în toată pădurea. N-o mai certa niciodată pe Lisbeth, își cinstea mama și îi ajuta pe săracii care băteau la ușa lui. Când, după un an și o zi, doamna Lisbeth născu un băiețel drăguț, Peter se duse la Dîmbul cu brazi și rosti cele patru versuri. Dar Omulețul-de-sticlă nu se arătă.

— Domnule vistiernic ! îl chemă Peter cu glas tare. Ascultă un pic ! N-am venit pentru alta decât să-i fii naș băiețușului meu !

Dar Omulețul nu dădu răspuns. Numai o pală de vînt trecu prin cetini și scutură în iarbă cîteva conuri de brad.

— O să le iau drept amintire, grăi Peter, că singur n-ai vrut să te înfățișezi.

Viri conurile de brad în buzunar și plecă acasă. Dar cînd își dezbracă pieptarul de duminică și cînd mama, voind să-l

așeze în dulap, îi întoarse buzunarele, se rostogoliră pe jos patru fișicuri mari de bani. Peter le desfăcu și găsi în ele nu mai tineri din cei adevărați, nou-nouți, nici măcar unul rău. Acesta era darul nașului, al Omulețului din pădurea de brazi, pentru micuțul Peter.

Trăiră ei apoi în pace și chibzuință și, de multe ori, chiar și după ce încărungi, Peter obișnuia să spună :
— Mai bine te mulțumești cu puțin decât putred de bogat, cu o grămadă de aur și cu inima rece.

Se scurseseră cinci zile și cei trei călători — Felix, vînătorul și studentul — nu scăpaseră din captivitate. Deși căpetenia tilharilor și tovarășii lui se purtau bine cu ei, cei trei tinjeau totuși după libertate, iar cu trecerea timpului se temeau tot mai mult să nu se descopere vicleșugul cu înlocuirea contesei. În seara zilei a cincea, vînătorul le spuse tovarășilor lui că avea de gînd în noaptea aceea să fugă, chiar dacă acest lucru l-ar fi costat viața, și-i îndemnă să vină și ei cu el.

— Iată ce trebuie să facem, urmă el. Pe tilharul care păzește lingă bordei să-l lăsați în seama mea. E dreptul meu la apărare și la nevoie nu mai ții seama de nimic. Tilharul acela trebuie să moară.

— Vrei să-l ucizi ? ! strigă Felix, îngrozit.

— Sint hotărît s-o fac dacă în felul acesta pot să scap viața a doi oameni. I-am auzit pe tilhari vorbind îngrijorați că prin pădure umblă putere. Babele șușotesc despre nu știu ce urzeli ale tilharilor și ne întimpină cu vorbe de ocară, ceea ce dovedește că dacă tilharii vor fi încolțiți, ne vor ucide.

— Doamne, Dumnezeu ! strigă tînărul, speriat, ascunzîndu-și fața în palme.

— Nu-ți pierde firea, nu ne-a ajuns încă cuțitul la os, urmă vînătorul. Trebuie să le-o luăm înainte ! Îndată ce se întunecă, o să mă strecur spre cel care păzește lingă bordei. El o să-mi strige să stau, iar eu o să-i șoptesc că doamna contesă s-a îmbolnăvit foarte rău, pe neașteptate. În clipa cînd se întoarce spre mine, îl înjunghii. Apoi vin să te iau, tinere ! Cu al doilea tilhar de pază o să facem la fel. În ceea ce-l privește pe al treilea, vom termina repede și cu el, fiind și dumneata cu mine.

Fața cruntă a vînătorului îl înspăimîntă pe Felix. Tocmai

voia să stăruie pe lângă el să renunțe la hotărîrea lui, cînd deodată ușa bordeiului se deschise încet și cineva se strecură grăbit înăuntru. Era căpetenia hoților. Închise ușa binișor și le făcu semn celor dinăuntru să stea liniștiți, apoi se așeză lângă Felix.

— Doamnă contesă, spuse el, vă aflați într-o mare incurcătură. Soțul dumneavoastră nu v-a ascultat. Nu numai că n-a trimis bani pentru răscumpărare, dar a mai și cerut ajutorul stăpînirii, și acum puterile cutreieră prin pădure după mine și după oamenii mei. L-am amenințat pe domnul conte că o să vă ucidem, dar se pare că nu-i pasă de viața dumneavoastră, sau nu are încredere în cuvîntul nostru. Viața domniei-voastre este în primejdie. După legile noastre, ați și pierdut-o. Ce aveți de spus?

Prinșii își lăsară ochii în pămînt, neștiind ce să răspundă. Felix știa că dacă s-ar da de gol, ar fi și mai rău de el.

— Dar fiindcă nu vreau în ruptul capului, urmă tilharul, să primejduiesc viața unei doamne care se bucură de cinstirea mea cea mai adîncă, vă fac o propunere în legătură cu salvarea dumneavoastră. Cred că e singura cale care v-a mai rămas. Vă propun să fugim din tabără împreună.

Toți îl priviră uluiți. El însă continuă :

— Cei mai mulți dintre oamenii mei vor să plece în Italia, ca să intre în slujba unei bande alcătuite din mai multe cete. Fiindcă eu nu vreau să intru sub ordinele altuia, nu plec cu ei, așa că vă rog, doamnă, să aveți bunăvoința să-mi făgăduiți că veți pune o vorbă bună pentru mine și mă veți apăra. Dacă faceți acest lucru cît nu e prea tîrziu, aș putea să vă eliberez și să scap și eu.

Felix tăcea încurcat. Avea o fire atît de cinstită, încît nu voia să-l ducă la pieire cu bună știință pe omul care-i salva viața. Știa că nu avea nici o putere să-l apere. Dar căpetenia tilharilor continuă :

— Se caută ostași pretutindeni. M-aș mulțumi cu slujba cea mai mică. Știu că domnia-voastră aveți o mare influență. Nu vă rog decît să-mi făgăduiți că veți pune o vorbă bună pentru mine.

— Bine, răspunse Felix, cu privirile în pămînt. Vă făgăduiesc că voi face tot ce-mi stă în putință, ca să vă fiu de folos. Oricum se va sfîrși întîmplarea aceasta, sînt mulțumit că vreți să părăsiți de bună voie viața de tilhar.

Mișcat, căpitanul sărută mîna bunei doamne și li șopti să fie gata de drum a doua zi, două ceasuri după căderea nopții. Apoi ieși din bordei tot atît de prevăzător precum intrase. După plecarea lui, prizonierii răsufară ușurați.

— Dumnezeu l-a trimis ! strigă vînătorul. Salvarea noastră e aproape ! Uimitor ! Nu mi-aș fi închipuit niciodată că se pot petrece astfel de lucruri, că voi trece prin astfel de întîmplări !

— E uimitor, într-adevăr ! încuviință Felix. Dar am făcut mare bine că l-am amăgit ? Eu nu-l pot ajuta cu nimic ! Spune, domnule vînător, dacă nu-i mărturisesc cine sînt, nu înseamnă că-l atrag într-o cursă, că are să fie spînzurat ?

— Nu te frămînta, tinere, răspunse studentul. Ți-ai jucat de minune rolul ! Nu duce nici o grijă. Aici e vorba de dreptul firesc de apărare, care îngăduie oricui să se poarte astfel. Ticălosul a încercat să răpească o doamnă și, dacă n-ai fi fost dumneata, cine știe dacă ea ar fi trăit azi ! Nu, nu faci nici un rău. Dealtfel, cred că dacă tilharul are să se predea, poate să cîștige bunăvoința judecătorilor.

Cuvintele acestea îl mai liniștiră pe tinărul giuvaergiu. Bucuroși, dar și îngrijorați, cei trei prinși numărau ceasurile, cu inima strînsă de teamă. A doua zi după ce s-a întunecat, căpetenia tilharilor intră pentru o clipă în bordei și aduse o legătură cu veșminte.

— Doamnă contesă, spuse el, ca să ne ușurăm fuga, vă rog să aveți bunăvoința să vă îmbrăcați cu hainele acestea bărbătești. Să vă pregătiți, căci peste o oră pornim la drum. Apoi ieși afară. Vînătorul izbucni în ris :

— Iată și a doua travestire ! strigă el. Pe cîntea mea că te va prinde mai bine decît cea dintîi !

Desfăcînd legătura, găsi un foarte drăguț costum de vînător cu tot echipamentul necesar, care-l prindea de minune pe Felix. După ce tinărul se îmbracă, vînătorul vru să arunce rochiile contesei într-un colț, dar giuvaergiul se împotrivi. Le strînse într-o legătură mică, cu gîndul s-o roage pe contesă să i le dea în dar, ca să le păstreze toată viața drept amintire a acelor zile de neuitat.

În sfîrșit apărură și căpetenia tilharilor, înarmat pînă-n dinți. Aduse vînătorului arma ce-i fusese luată și i-o dădu împreună cu un corn de pulbere. Ba și studentului îi făcuse rost de o pușcă, iar lui Felix îi dădu un cuțit de vînătoare,

rugându-l să-l ascundă, ca să-l aibă la îndemână în caz de nevoie. Spre norocul celor trei, întunericul era atât de adânc, încât hoțul nu-i putu observa privirea plină de bucurie, care l-ar fi trădat. Când ieșiră tiptil din bordei, vinătorul băgă de seamă că în fața ușii nu mai era nici o strajă, așa că se strecură neobservați.

Căpetenia tilharilor nu porni pe poteca binecunoscută care ducea spre pădure, ci o luă spre o stîncă prăpăstioasă, cu neputință de urcat. Când ajunseră însă la poalele ei, el le arătă o scară de frînghie și, împingându-și pușca la spate, începu să urce cel dintîi, întinzînd contesei mina, ca s-o ajute. Cel din urmă sui vinătorul. Sus, dincolo de stîncă, zăriră o cărăruie pe care porniră grăbiți.

— Poteca aceasta, le spuse căpetenia, iese la drumul mare ce duce la Aschaffenburg. Să mergem într-acolo, fiindcă știu că domnul conte, soțul dumneavoastră, se află prin partea locului.

Porniră tăcuți mai departe, tilharul călăuzindu-i pe ceilalți. După vreo trei ceasuri de drum, căpetenia tilharilor se opri și îl îndemnă pe Felix să se așeze pe o buturugă, ca să-și mai tragă sufletul. Scofînd o pîine și o ploscă cu vin vechi, îi îmbie pe drumetii oboșiți să se ospăteze.

— În mai puțin de un ceas cred că o să dăm de ostași care au înconjurat pădurea. Vă rog să-i cereți mai-marelui lor să nu-mi facă nici un rău.

Felix îi făgădui, deși nu nădăjduia să fie ascultat, și după ce se odihniră o jumătate de ceas, porniră mai departe.

După încă un ceas de mers, se apropiară de drumul mare, tocmai cînd întunericul începuse să se destrame și se iveau zorile. Deodată se auzi un glas :

— Stai !

Se opriră. Spre ei se îndreptară cinci ostași, somîndu-i să-și urmeze, ca să spună maiorului, comandantul lor, dincolo veneau și unde se duceau. Abia făcură cincizeci de pași și zăriră deodată în tufișurile din dreapta și din stînga drumului lucind armele altor ostași. Părea că pădurea fusese încercuită de o trupă numeroasă.

Sub un stejar se afla maiorul împreună cu mai mulți ofițeri și cîțiva civili. Prinșii fură aduși în fața lui, și în clipa cînd maiorul începu să întrebe de unde veneau și încotro se

îndreptau, unul din cei de față, slujbaș la primărie, sări în sus, strigînd :

— Dumnezeule, ce-mi văd ochii ? Gottfried, vinătorul nostru !

— Da, domnule, îi răspunse bucuros vinătorul. Eu sint. Am scăpat ca prin minune din gheara tilharilor.

Ofițerii îl priveau uimiți. Vinătorul îi luă deoparte pe maior și pe slujbașul primăriei și le povesti pe scurt cum scăpaseră și cine era al treilea bărbat care-i însoțea. Bucuros,

maiorul îl trimise mai departe, sub pază severă, pe prinsul cel de seamă, iar pe tinărul giuvaergiu îl conduse la ofițerii lui, spunîndu-le că el era tinărul erou care o scăpase pe contesă datorită curajului și istețimii sale. Aceștia strînseră călduros mina lui Felix, copleșindu-l cu laude, și nu se mai săturau tot ascultînd ceea ce le povesteau cei doi despre întîmplările prin care trecuseră.

Între timp se luminase de ziuă. Maiorul se hotărî să-l însoțească el însuși pe cei salvați pînă în oraș, împreună cu omul contesei. În satul cel mai apropiat aștepta o caleașcă, în care se sui Felix împreună cu maiorul, iar vinătorul, studentul, zapciul și ceilalți încălecară pe cai. Falnicul alai porni

spre oraș. Știrea despre atacul tilhăresc de la hanul din pădure se răspândise pretutindeni. Toți auziseră de fapta eroică a tânărului giuvaergiu, iar vestea despre eliberarea prizonierilor se răspândise tot atât de repede. De aceea nu era de mirare că străzile gemeau de oameni care alergaseră să-l vadă pe tânărul erou. Imbulzeala era atât de mare, încât caleașca abia înainta prin mulțime.

— Uite-l ! strigau localnicii. Uite-l colo, în caleașcă, lângă ofițer ! Trăiască viteazul giuvaergiu !

Și uralele izbucniră vijelios dintr-o mie de piepturi, zguduind văzduhul.

Felix era mișcat, copleșit de bucuria zgomotoasă a mulțimii. La primăria orașului îl aștepta însă o scenă și mai tulburătoare. Un bărbat între două vârste, îmbrăcat în veșminte de preț, îi ieși în întâmpinare pe treptele de la intrare și-l îmbrățișă cu lacrimi în ochi.

— Cum să te răsplătesc, fiule ! strigă acesta. Ai salvat tot ce aveam mai de preț. Ai scăpat viața soției mele, a mamei copiilor mei, căci ființa aceasta firavă n-ar fi îndurat acea cumplită captivitate.

Era soțul contesei.

Contele stăruie pe lângă Felix să-i ceară o răsplată pentru jertfa sa, dar acesta nu voia în ruptul capului să primească nimic.

Contele însă nu se dădu bătut, și tânărul își aminti atunci de nefericita soartă a căpeteniei tilharilor. Îi povesti cum fugiseră, cum se străduise căpetenia tilharilor să salveze viața aceleia pe care o credea contesa. Mișcat nu atât de fapta tilharului, cât de noua dovadă a purtării nobile a lui Felix, vădită de cererea lui în favoarea altei persoane, contele îi făgădui să facă tot ce-i stătea în putință ca să-l salveze pe tilhar.

În aceeași zi, însoțit de inimosul vânător, contele îl conduse pe tânărul giuvaergiu la castelul său, unde contesa, îngrijorată de soarta tânărului care își pusese viața în primejdie pentru ea, aștepta cu nerăbdare vești. Cine ar fi putut să descrie bucuria pe care a simțit-o în clipa când și-a văzut soțul intrând cu salvatorul ei de mină ? Nu mai contenea cu întrebările și cu mulțumirile. Îi chemă și pe copiii ei ca să le arate pe mărinimosul tânăr, căruia mama lor îi era atât de îndatorată. Micuții îl luară de mină și-l asigurară cu gingășie de recunoștința lor, spunându-i că, după tatăl și mama lor,

el le era cel mai drag pe lumea asta. Vorbele lor au fost cea mai frumoasă răsplată pentru zbuciumul și nopțile nedormite, pe care tânărul giuvaergiu le petrecuse în bordeiul tilharilor.

După primele clipe ale fericitei revederi, contesa făcu semn unui slujitor să aducă hainele și binecunoscuta desagă pe care Felix i-o încredințase la han.

— Iată, am păstrat tot ce mi-ai dat în clipele acelea îngrozitoare, spuse ea, cu un suris plin de bunătate. Iată hainele fermecate care m-au ascuns de ochii celor ce mă urmăreau. Dacă vrei, ia-le înapoi. Aș vrea să te rog însă să îmi îngădui să le păstrez în amintirea salvatorului meu și să priimesc în schimb suma pe care au cerut-o tilharii pentru răscumpărarea mea.

Felix se sperie de darul acela atât de mare. Firea lui aleasă nu-i îngăduia să primească o răsplată pentru o faptă pe care o făcuse din toată inima.

— Nobilă doamnă, spuse el, mișcat, nu pot să primesc darul acesta. Veșmintele să rămână la dumneavoastră, așa cum doriți, dar banii nu-i pot primi. Știu că vreți să mă răsplătiți, însă bunăvoința dumneavoastră este pentru mine cea mai mare răsplată. Dacă voi avea vreodată nevoie de ajutor, fiți sigură că vă voi ruga să mi-l dați.

Contele și contesa stăruiră îndelung, dar nu izbutiră să-l înduplece. În cele din urmă, contesa și soțul ei se resemnară și chemară un slujitor ca să ia hainele și traista. Atunci Felix își aduse aminte de giuvaerurile de care, în bucuria și în vâlmașagul întâmplărilor, uitase cu desăvîrșire.

— Stați ! strigă el. Vă rog să-mi îngăduiți să scot din desagă un singur lucru, restul este apoi pe de-a-ntregul al dumneavoastră, doamnă !

— Cum vrei, spuse ea, deși aș fi vrut să păstrez totul în amintirea faptelor dumitale. Dacă ai însă un lucru de care nu te poți lipsi, ia-l ! Spune-mi însă, te rog, ce lucru e acela la care ții atât de mult că nu te poți despărți de el ?

Atunci tânărul desfăcu traista și scoase din ea o cutiuță.

— Tot ce a fost al meu acum e al dumneavoastră, spuse el zimbînd. Dar ceea ce se află în cutiuța aceasta este al iubitei mele nașe. Sînt niște giuvaeruri, doamnă, urmă el, pe care le-am lucrat cu mîna mea și pe care trebuie să i le duc negreșit.

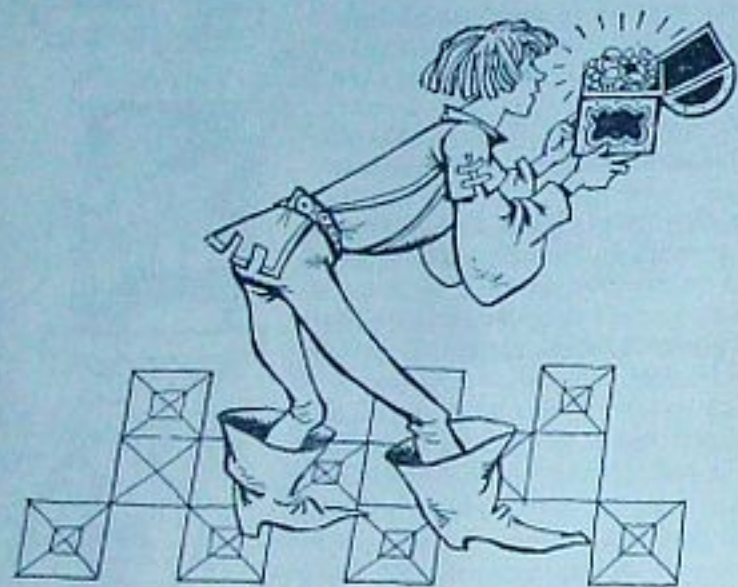

Felix deschise cutiuța și i-o întinse contesei. Aceasta luă cutiuța, se uită înăuntru și tresări mirată.

— Cum? Pietrele acestea, strigă ea, sînt pentru nașa dumitale?

— Da, răspunse Felix. Nașa mea mi-a trimis aceste nesfîrșite pe care eu le-am montat și tocmai i le duceam.

Contesa îl privi tulburată. Lacrimile îi șiroiau pe obraz.

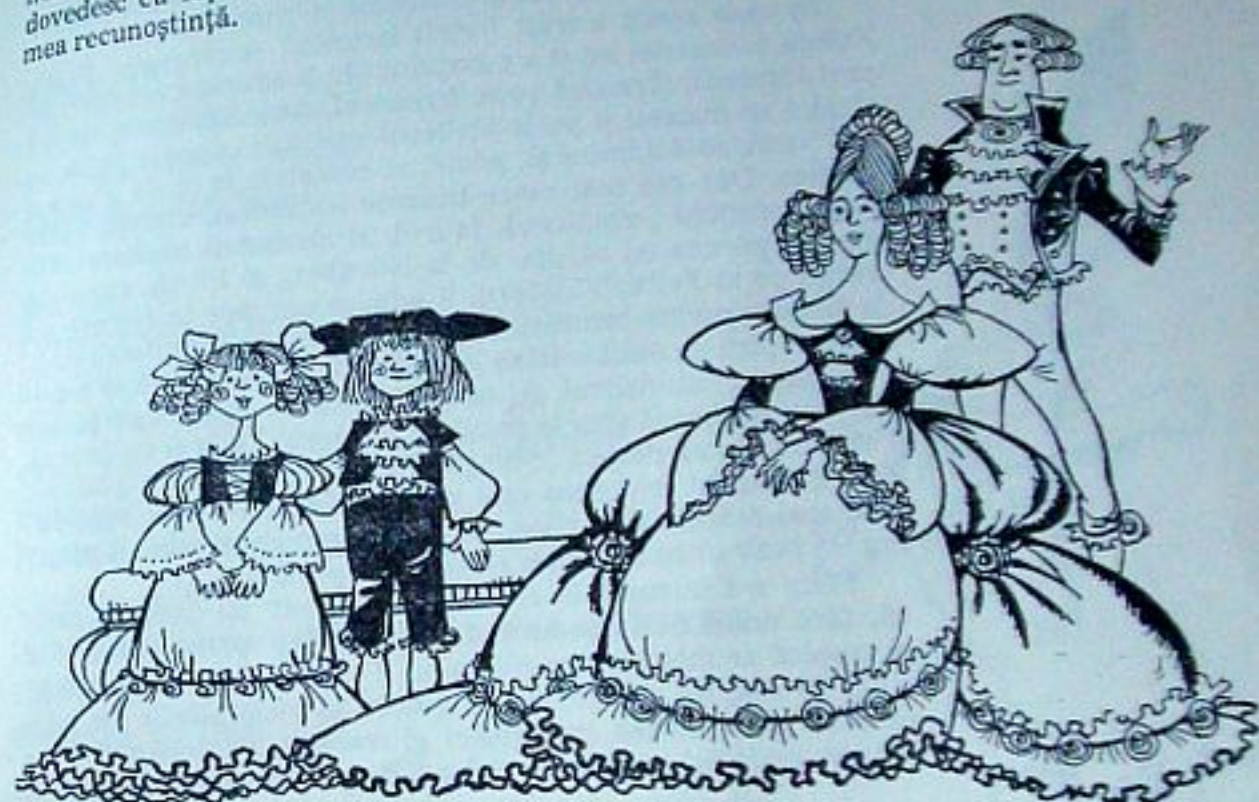

— Dumneata ești Felix Perner din Nürnberg? strigă ea.

— Da! Cum de-mi cunoașteți numele? întrebă tinărul, privind-o mirat.

— O, ce înălțuire de întîmplări minunate ne-a hărăzit Cerul! grăi contesa, tulburată, întorcîndu-se spre soțul ei care o privea uluit. Tinărul este Felix, micul nostru fin, fiul jupînesei Sabina! Felix, eu sînt contesa la care voiai să te duci. Așa că, fără să știi, ai salvat-o pe propria ta nașă!

— Cum! Dumneavoastră sînteți contesa Șandau, care a făcut atît de mult pentru mama mea și pentru mine? Acesta este castelul Maienburg, spre care am pornit la drum? Cum să-i mulțumesc milostivei soarte că mi-a îngăduit să vă întîlnesc într-un chip atît de minunat! Cel puțin am putut să vă dovedesc cu fapta, deși într-o măsură foarte mică, nespusa mea recunoștință.

— Ai făcut pentru mine mult mai mult decît aș fi putut face eu vreodată pentru tine, răspunse contesa. Toată viața îți vom fi adînc recunoscători, atît eu, cît și ai mei. Soțul meu îți va fi ca un tată, pe copiii mei să-i privești ca pe frații tăi, iar eu voi fi credincioasa ta mamă. Aceste giuvaeruri, care te-au adus la mine în clipele unei atît de mari primejdii, vor fi cea mai dragă podoabă a mea. Ele îmi vor aminti totdeauna de tine și de firea ta nobilă.

Aşa a grăit contesa şi şi-a ținut cuvântul. L-a ajutat pe fericitul Felix să-şi continue drumetia şi, cînd s-a întors, a ajuns meşter îndeminatic şi cu mare pricepere în meşteşugul său. Contesa i-a cumpărat o casă la Nürnberg, cu toate cele de trebuință, iar încăperea cea mai frumoasă era împodobită cu tablouri meşteşugit zugrăvite, cu scene din hanul din pădure şi din zilele pe care Felix le petrecuse printre tilhari.

În casa aceea a trăit fericit iscusitul giuvaergiu Felix. Faima măiestriei lui şi a curajului său îi aduceau muşterii de pretutindeni. Trecînd prin frumosul oraş Nürnberg, mulţi străini se duceau şi pe la atelierul vestitului meşter Felix ca să-l vadă, să-l admire şi, poate, să comande la el un giuvaer frumos. Dar cea mai mare bucurie i-o făceau vizitele celor patru prieteni: vinătorul, faurul, studentul şi cărăuşul. De cîte ori pornea cu căruţa de la Nürnberg şi Fûrth, cărăuşul trecea pe la Felix. Vinătorul îi aducea aproape în fiecare an daruri din partea contesei, iar faurul, după ce colindase nenumărate țări, se statornicise la meşterul Felix. Într-o zi a poposit la ei şi studentul. Ajunsese un om de vază în țară, dar nu-î era ruşine să stea la masă cu meşterul Felix şi cu faurul. Toţi povesteau despre întîmplările de la hanul din pădure. Fostul student le-a spus că-l văzuse în Italia pe cel care fusese mai-marele tilharilor. Se făcuse om de treabă şi acum era un brav ostaş în slujba regelui Neapolului.

Felix s-a bucurat la auzul acestei veşti. Îşi dădea seama că, fără omul acela, n-ar fi trecut, poate, prin primejdia groaznică de moarte, dar nici n-ar fi scăpat din mîinile tilharilor. Şi aşa, ori de cîte ori se gîndea la întîmplările de odinioară, prin mintea iscusitului giuvaergiu se depănau totdeauna amintiri luminoase şi dragi despre hanul din Spessart.

CUPRINS

CARAVANA	5
Povestea califului barză	9
Povestea vasului nălucă	22
Povestea mîinii tăiate	35
Cum a scăpat Fatmé	53
Muc cel mic	72
Povestea despre prințul cel neadevărat	90
ŞEICUL DIN ALEXANDRIA ŞI ROBII LUI	113
Piticul Nas-Lung	121
Tinărul englez. Traducere de LILI SOARE	157
Povestea lui Almansor	187
HANUL DIN SPESSART	202
Legenda guldenului cu cap de cerb	209
Inimă rece (partea a doua). În româneşte de EUGEN FRUNZĂ	234
Povestea lui Said	264
Grota din Steenfoll	307
Inimă rece (partea a doua) În româneşte de EUGEN FRUNZĂ	337

EDITURA ION CREANGĂ